

หลักภาษาไทย

1. สระ

รูปสระ มี 21 รูป และมีชื่อเรียกต่าง ๆ ดังนี้

1. ะ วิสรรชนีย์	12. ใ ใม่้วน
2. อ ใม่หันอากาศ	13. ใ ใม่ลย
3. อี ใม่ไต่คู้	14. โ ใม่โอ
4. ำ ลกข้าง	15. อ ต้ว ออ
5. อิ ฟินทู้	16. ย ต้ว ยอ
6. ุ ฟนทง	17. ว ต้ว วอ
7. อํ นลคหิตหรือหยดน้ำค้าง	18. ฤ ต้ว ฤ
8. ุํ ฟินหนุ	19. ฤฯ ต้ว ฤือ
9. อุ ตินเหยียด	20. ฤฯ ต้ว ฤ
10. อุ ตินคู้	21. ฤฯ ต้ว ฤือ 21. ฤฯ ต้ว ฤือ
11. ใ ใม่หน้า	

เสียงสระ เมื่อนำรูปสระทั้ง 21 รูป มารวมกัน จะได้สระทั้งหมด 32 เสียง จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

- สระแท้ มี 18 เสียง แบ่งออกเป็น

สระเสียงสั้น ได้แก่ อะ อิ อี อี เอะ เออะ โอะ แอะ เอาะ

สระเสียงยาว ได้แก่ อา อี อี อุ เอ เออ โอ แอ ออ

- สระประสม มี 6 เสียง ได้แก่

เอีย เกิดจากเสียง - ี + -า เอีย

เอียะ เกิดจากเสียง - ี + -ะ เอียะ

เอือ เกิดจากเสียง - ี + -า เอือ

เอือะ เกิดจากเสียง - ี + -า เอือะ

อัว เกิดจากเสียง - ู + -า อัว

อัวะ เกิดจากเสียง - ู + -ะ อัวะ

- สระลอย มี 8 เสียง ได้แก่ ฤ ฤา ฤ ฤ อำ โอ โอ เอา

2. วรรณยุกต์

คือ เครื่องหมายที่ใช้กำกับคำเพื่อให้มีระดับเสียงต่างกัน ภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์มีแต่สระกับพยัญชนะก็พอแล้วจะอ่านสูงๆ ต่ำๆ อย่างไรก็ดีแล้วแต่ในภาษาไทยนิยมใช้วรรณยุกต์ด้วย จึงต้องมีอักษรวรรณยุกต์บังคับอีกต่อหนึ่ง จะอ่านเป็นสูงๆ ต่ำๆ ตามอำเภอใจไม่ได้

ประโยชน์ของวรรณยุกต์ คือ ช่วยทำให้คำมีความหมายมากขึ้น แตกต่างจากภาษาของชาติอื่นๆ เช่น ปา ป่า ป้า ป๊า ป๊า (เสียงนี้มี 4 ความหมาย) ต่างจากภาษาอังกฤษไม่ว่าจะออกเสียง dog สูงต่ำอย่างไร ความหมายคงเดิม

ปา หมายถึง ขว้างปา

ป่า หมายถึง ที่มีต้นไม้ภูเขา และสัตว์

ป้า หมายถึง พี่ของพ่อหรือแม่

ป้า หมายถึง พ่อในภาษาบางภาษา

ป้า หมายถึง พ่อในภาษาบางภาษา

วรรณยุกต์มี 4 รูป 5 เสียง เสียงวรรณยุกต์ที่ใช้อยู่ในภาษาไทย มี 5 เสียง

- เสียงสามัญ คือ เสียงกลางๆ เช่น กา มา ทา เป็น ชน
- เสียงเอก คำ ข่า ป้า ดึก จมูก ตก หมด
- เสียงโท เช่น ก้า คำ ลาก พราก กลิ้ง สร้าง
- เสียงตรี เช่น ก้า คำ ม้า ช้าง โน้ต มด
- เสียงจัตวา เช่น ก้า ขา หมา หลิว สวย หาม ปิว จิว

การผันวรรณยุกต์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. วรรณยุกต์มีรูป หมายถึง วรรณยุกต์ที่มีเครื่องหมายบอกระดับของเสียงให้เห็นชัดเจนอยู่บนอักษรมีอยู่ 4 รูป คือ วรรณยุกต์เอก, วรรณยุกต์โท, วรรณยุกต์ตรี และวรรณยุกต์จัตวา โดยลำดับและให้เขียนไว้บนอักษรตอนสุดท้าย เช่น ก๋ กั๊ กั๊ กั๊ ปั้น ปั้น ลิ่น เลี่ยน เป็นต้น ถ้าเป็นอักษรควบหรืออักษรนำให้เขียนไว้บนอักษรตัวที่ 2 เช่น ครุ่น คลิ่น เกลื่อน เกล้า ไกล่ เสน่ห์ หมั่น โกร๋น ฯลฯ

รูปวรรณยุกต์นี้เริ่มใช้ขึ้นตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย แต่มีใช้อยู่เพียง 2 รูปเท่านั้นคือไม้เอกกับไม้โท แต่ไม้โทในสมัยนั้นเขียนเป็นรูปกากบาท (+) เหมือนไม้จัตวาในปัจจุบัน ต่อมาในปลายสมัยกรุงสุโขทัยจึงได้เปลี่ยนรูปกากบาทมาเป็นรูปไม้โทในปัจจุบัน ส่วนไม้ตรีกับไม้จัตวายังไม่มีใช้ น่าจะเพิ่มมีใช้เมื่อตอนปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา และคงจะได้คิดสำหรับใช้เขียนคำที่มาจากภาษาจีนเป็นมูลเหตุ ดังปรากฏคำเขียนอยู่ในกฎหมายศักดินาพลเรือน ซึ่งมีคำเขียนเป็นภาษาจีนที่ใช้ไม้ตรีและจัตวากำกับอยู่หลายชื่อเช่น จุ้นจุ้น – นายสำเภา, บั้นจุ้น – พนักงานซ่อมแปลงสำเภา เป็นต้น

ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชหรือก่อนนั้นขึ้นไปก็ยังไม่มีการวรรณยุกต์ตรี หรือวรรณยุกต์จัตวาใช้ ข้อนี้มีหลักฐานยืนยันอยู่ในหนังสือจินดามณี ซึ่งเป็นตำราสอนหนังสือไทยที่พระโหราแต่งขึ้นในสมัยนั้น มีโคลงบอกรวรรณยุกต์ไว้บทหนึ่งว่า

สมุหเสมียนเรียนรอบรู้ วิสัยช์

พินเอกพินโททัม ทฆาตุคู้

ฝนทองอีกฟองมัน นฤคหิต นั้มนา

แปดสิ่งนี้ใครรู้ จึงให้เป็นเสมียน

ข้อความใน โคลงบทนี้แสดงให้เห็นว่า แม้สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชก็ยังไม่มีการวรรณยุกต์ตรี และ วรรณยุกต์จัตวาใช้ ถ้ามีใช้คงจะได้ปรากฏอยู่ในโคลงบทนี้ เพราะเป็นตำราเรียนอยู่ในสมัยนั้น

2. วรรณยุกต์ไม่มีรูป ได้แก่ เสียงที่มีทำนองสูงต่ำตามหมวดหมู่ของตัวอักษร โดยไม่ต้องมีการวรรณยุกต์กำกับก็อ่านออกเสียงได้เหมือนมีรูปวรรณยุกต์กำกับอยู่ด้วยเช่น นา หนา นาก นะ หนา ฯลฯ

วรรณยุกต์ไม่มีรูปต่างกับวรรณยุกต์ที่มีรูป คือ วรรณยุกต์ที่มีรูปจะต้องมีเครื่องหมายบอกเสียงกำกับอยู่บนตัวอักษร และมีเพียง 4 เสียงเท่านั้นคือ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี เสียงจัตวา ตามรูปวรรณยุกต์แต่ไม่มีเสียงสามัญ ส่วนวรรณยุกต์ไม่มีรูปจะมิครบทั้ง 5 เสียงเต็มตามจำนวนเสียงที่กำหนดใช้อยู่ในภาษาไทย โดยไม่มีเครื่องหมายบอกเสียงกำกับ แต่อาศัยการออกพินเสียงตามหมู่ของอักษรทั้ง 2 ดังนี้ (พินเสียง คือ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์แต่มีเสียงวรรณยุกต์)

- คำเป็น คือ คำที่ประสมกับสระเสียงยาว หรือเสียงสั้นที่มีตัวสะกดในแม่ กง กน กม เกย และ เกอว เช่น มา กิน ข้าว ฯลฯ
- คำตาย คือ คำที่ประสมกับสระเสียงสั้น หรือเสียงยาวที่มีตัวสะกดในแม่ กก กค กบ เช่น เด็ก นะ จาก ฯลฯ

คำตายผันได้ 3 คำใช้วรรณยุกต์เอก โท จัตวา แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. คำตายสระสั้น พื้นเสียงเป็นตรี เช่น ละ คก คค คบ ผันด้วยวรรณยุกต์เอก เป็นเสียงโท เช่น ละ ค่ก ค่ค ค่บ ผันด้วยวรรณยุกต์จัตวาเป็นเสียงจัตวา เช่น ละ คัก คัค คับ

2. คำตายสระยาว พื้นเสียงเป็นโท เช่น คาก คาค คาบ ผันด้วยวรรณยุกต์โท เป็นเสียงตรี เช่น ค้าก ค้าค ค้าบ ผันด้วยวรรณยุกต์จัตวา เป็นเสียงจัตวา เช่น คักก คักค คักบ

วิธีผันอักษร 3 หมู่ ที่เรียกว่า ไตรยางศ์นั้นใช้ผันรูปวรรณยุกต์ต่างๆ กันดังนี้ อักษรสูง ผันด้วยวรรณยุกต์เอก และโท คำเป็นผันได้ 3 คำ คำตายผันได้ 2 คำ

พยัญชนะเสียงสูง

คำเป็น พื้นเสียงเป็นเสียงจัตวา เช่น ขา ขง ขน ขม เขย ขาว ผันด้วยวรรณยุกต์เอก เป็นเสียงเอก เช่น ข่า ข่ง ข่น ข้ม เข่ย ข่าว ผันด้วยวรรณยุกต์โทเป็นเสียงโท เช่น ข้ำ ข้ง ขั่น ข้ม เข้ย ข้าว

คำตาย พื้นเสียงเป็นเสียงเอก เช่น ขะ ขก ขค ขบ ขาก ขาค ขาบ ผันด้วยวรรณยุกต์โทเป็นเสียงโท เช่น ข๊ะ ขัก ขัค ขับ ข้าก ข้าค ข้าบ อักษรกลางผันด้วยวรรณยุกต์เอก วรรณยุกต์โท วรรณยุกต์ตรี วรรณยุกต์จัตวา

พยัญชนะเสียงกลาง

คำเป็น ผันได้ 5 คำ

พื้นเสียงเป็นเสียงสามัญ เช่น กา กง กน กม เกย กาว

ผันด้วยวรรณยุกต์เอกเป็นเสียงเอก เช่น ก่า ก่ง ก่น ก้ม เก้ย ก้าว

ผันด้วยวรรณยุกต์โทเป็นเสียงโท เช่น ก้า กั้ง กั่น ก้ม เก้ย ก้าว

ผันด้วยวรรณยุกต์ตรีเป็นเสียงตรี เช่น ก๊า กิ่ง กิ้น ก้ม เก้ย ก้าว

ผันด้วยวรรณยุกต์จัตวาเป็นเสียงจัตวา เช่น กัก กัก กัก กัก เก้ย ก้าว

คำตาย ผันได้ 4 คำ คำเป็น

พื้นเสียงเป็นเสียงสามัญ เช่น กา กง กน กม เกย กาว

ผันด้วยวรรณยุกต์เอก เป็นเสียงเอก เช่น ก่า ก่ง ก่น ก้ม เก้ย ก้าว

ผันด้วยวรรณยุกต์โท เป็นเสียงโท เช่น ก้า กั้ง กั่น ก้ม เก้ย ก้าว

ผันด้วยวรรณยุกต์ตรี เป็นเสียงตรี เช่น ก๊า กิ่ง กิ้น ก้ม เก้ย ก้าว

ผันด้วยวรรณยุกต์จัตวาเป็นเสียงจัตวา เช่น กัก กัก กัก กัก เก้ย ก้าว

พื้นเสียงเป็นเสียงเอก เช่น ละ กก กค กบ กาก กาค กาบ

ผันด้วยวรรณยุกต์โท เป็นเสียงโท เช่น ละ ก่ก ก่ค ก่บ ก้าก ก้าค ก้าบ

ผันด้วยวรรณยุกต์ตรี เป็นเสียงตรี เช่น ละ ก๊ะ กัก กัค กับ ก้าก ก้าค ก้าบ

ผันด้วยวรรณยุกต์จัตวา เป็นเสียงจัตวา เช่น ละ กัก กัก กัก กัก ก้าก ก้าค ก้าบ

อักษรต่ำ ผันด้วยวรรณยุกต์เอก วรรณยุกต์โท คำเป็นผันได้ 3 คำ

พยัญชนะเสียงต่ำ

คำเป็น

พื้นเสียงเป็นเสียงสามัญ เช่น คา คง คน คม เคย คาว

ผันด้วยวรรณยุกต์เอกเป็นเสียงโท เช่น ค่า ค่ง ค่น ค้ม เคย ค้าว

ผันด้วยวรรณยุกต์โทเป็นเสียงตรี เช่น ค้า คั้ง คั่น ค้ม เคย ค้าว

คำตาย

สระสั้นพื้นเสียงเป็นตรี เช่น อะ ออ ออ ออ

ผันด้วยวรรณยุกต์เอกเป็นเสียงโท เช่น อะ ออ ออ ออ

ผันด้วยวรรณยุกต์จัตวาเป็นเสียงจัตวา เช่น อะ ออ ออ ออ

สระยาวพื้นเสียงเป็นโท เช่น อา ออ ออ

ผันด้วยวรรณยุกต์โทเป็นเสียงตรี เช่น อา ออ ออ

ผันด้วยวรรณยุกต์จัตวาเป็นเสียงจัตวา เช่น อา ออ ออ

จะเห็นว่าตัวอักษรสูงกับอักษรกลางมีเสียงตรงกับรูปวรรณยุกต์เสมอ แต่อักษรต่ำจะมีเสียงสูงกว่ารูปวรรณยุกต์หนึ่งชั้น เว้นไว้แต่วรรณยุกต์จัตวาซึ่งเสียงคงเป็นจัตวาตามรูปวรรณยุกต์ เพราะไม่มีเสียงใดที่จะสูงไปกว่านั้นอีก เพราะเหตุที่อักษรต่ำมีเสียงไม่ตรงกับรูปวรรณยุกต์ จึงมักทำให้เกิดความงง ในเวลาต้องการจะทราบเสียงวรรณยุกต์ที่แท้จริง แต่ถ้าเข้าใจวิธีผันอักษรกลางเป็นอย่างดีแล้วก็สามารถเทียบเสียงได้โดยอาศัยอักษรกลางเป็นหลัก

3. พยัญชนะ

พยัญชนะไทยมีทั้งหมด 44 รูป

ก ข ฃ ค ฅ

ฉ ง จ ฌ ฐ

ช ฌ ญ ฎ ฏ

ฐ ฑ ฒ ณ ด

ต ถ ท ฐ น

บ ป ผ ฝ พ

ฟ ภ ม ย ร

ล ว ศ ษ ส

ห พ อ ฮ

พยัญชนะมี 21 เสียง

1. ก

2. ข ฃ ค ฅ ฌ

3. ง

4. จ

5. ฉ ฌ

6. ช ศ ษ ส

7. ญ ย

8. ฎ ฏ กับเสียง

9. ฑ บางคำ

10. ฒ

11. ฐ ฑ ฒ ท ฐ

12. น ฌ

- 13. บ
- 14. ป
- 15. ผ พ ภ
- 16. ฝ ฟ
- 17. ม
- 18. ร
- 19. ล พ
- 20. ว
- 21. ห ฮ
- 22. เสียง อ ไม่นับ

เสียงพยัญชนะ

พยัญชนะเสียงสูง : ข ฃ ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห

พยัญชนะเสียงกลาง : ก จ ฉ ฎ ฏ ด ต บ ป อ

พยัญชนะเสียงต่ำ : ค ต ฅ ง ช ฌ ฉ ญ ฑ ฒ ท ษ น พ ฟ ภ ม ย ร ล ว พ ฮ

ไตรยางศ์

ไตรยางศ์ มาจากคำในภาษาสันสกฤตว่า ตูรย ซึ่งแปลว่า สาม รวมกับ อิศ ซึ่งแปลว่า ส่วน ดังนั้น ไตรยางศ์ จึงแปลรวมกันได้ว่า สามส่วน การจัดหมวดหมู่ไตรยางศ์

เพื่อแบ่งพยัญชนะไทยออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

พยัญชนะเสียงสูงมี 11 ตัว และผันได้เสียงที่ 5, 2 และ 3

อักษรสูง หมายถึง พยัญชนะที่ยังไม่ได้ผันวรรณยุกต์ แล้วมีเสียงอยู่ในระดับสูง มีทั้งหมด 11 ตัว

วิธีท่องจำง่ายๆ : ผ ฝ ถ ฐ ข ฃ ศ ษ ส ห **(ผี ฝาก ถุง ขาว สาร ให้ ฉัน)**

พยัญชนะเสียงกลางมี 24 ตัว และผันได้ทั้งหมด 5 เสียง

อักษรกลาง หมายถึง พยัญชนะที่ยังไม่ได้ผันวรรณยุกต์ แล้วมีเสียงอยู่ในระดับกลาง มีทั้งหมด 9 ตัว

วิธีท่องจำง่ายๆ : ก จ ฉ ฎ ฏ บ ป อ **(ไก่ จิก เด็ก ตาย เด็ก ตาย บน ปาก โอง)** การผันวรรณยุกต์กับอักษรกลางผันได้ครบ 5 เสียง ใช้วรรณยุกต์ได้ 4 รูป

พยัญชนะเสียงต่ำมี 9 ตัว และผันได้เสียงที่ 1, 3 และ 4

อักษรต่ำ หมายถึง พยัญชนะที่ยังไม่ได้ผันวรรณยุกต์ แล้วมีเสียงอยู่ในระดับต่ำ มีทั้งหมด 24 ตัว

- ต่ำคู่ มีเสียงคู่อักษรสูง 14 ตัว พ ภ ฟ ฑ ฒ ท ษ ค ต ฅ ช ฮ ฌ ฉ
- ต่ำเดี่ยว(ไร้คู่) 10 ตัว

วิธีท่องจำง่ายๆ : ง ญ น ย ฌ ร ว ม พ ล **(งู ใหญ่ นอน อยู่ ณ ริม วัต โม พิ โลก)**

หน้าที่ของพยัญชนะ

1. เป็นพยัญชนะต้นกา
2. เป็นสัตว์ใกล้สูญพันธ์ ก ป ส กล ส พ เป็นพยัญชนะต้น
3. ทำหน้าที่เป็นพยัญชนะท้ายพยางค์ (ตัวสะกด) เกิด เป็น ชาย หมายถึง รัก นี้ หนัก ออก (พยัญชนะที่ขีดเส้นใต้เป็นพยัญชนะท้ายพยางค์หรือท้ายคำ เรียกว่าตัวสะกด)

4. ทำหน้าที่เป็นอักษรควบ
5. ทำหน้าที่เป็นอักษรนำ-อักษรตาม
6. ทำหน้าที่เป็นสระ (อ ว ย ร)
7. ทำหน้าที่เป็นตัวการันต์

พยัญชนะตัวสะกด

พยัญชนะตัวสะกดมีทั้งสิ้น 39 ตัวเท่านั้นที่สามารถใช้เป็นตัวสะกดได้ โดยแบ่งเป็น 8 เสียงเรียกว่ามาตราตัวสะกด 8 มาตรา ดังนี้

- แม่กก ออกเสียงสะกด ก ซึ่งจะใช้พยัญชนะ ก ข ค ฃ เป็นตัวสะกด เช่น นก เลข โรค เมฆ
- แม่กด ออกเสียงสะกด ด ซึ่งจะใช้พยัญชนะ ค ต ถ ท ธ ฎ ฐ ฒ จ ช ซ ศ ษ ส เป็นตัวสะกด เช่น เปิด จิต รถ บาท โกรธ กฎ ปรากฏ เท็จ บงกช ก๊าซ อากาศ พิเศษ โอกาส อิฐ
- แม่กบ ออกเสียงสะกด บ ซึ่งจะใช้พยัญชนะ บ ป ฟ ภ พ เป็นตัวสะกด เช่น คาบ บาป ภาพ กราฟ โลก
- แม่กน ออกเสียงสะกด น ซึ่งจะใช้พยัญชนะ น ร ญ ล พ เป็นตัวสะกด เช่น แขน คุณ บุญ อาหาร กล ปลาวาฬ
- แม่กง ออกเสียงสะกด ง ซึ่งจะใช้พยัญชนะ ง เป็นตัวสะกด เช่น จริง วัง ลิง สิงห์ พิง มุ่ง ตั้ง
- แม่กม ออกเสียงสะกด ม ซึ่งจะใช้พยัญชนะ ม เป็นตัวสะกด เช่น นม คม ลม พรหม สม ชิม แยม
- แม่เกย ออกเสียงสะกด ย ซึ่งจะใช้พยัญชนะ ย เป็นตัวสะกด เช่น ยาย เนย เคย เลย คุย
- แม่เกอว ออกเสียงสะกด ว ซึ่งจะใช้พยัญชนะ ว เป็นตัวสะกด เช่น ลิว หิว วิว

พยัญชนะควบกล้ำ

พยัญชนะควบกล้ำ คือ พยัญชนะ 2 ตัวประสมสระเดียวกันมี ร ล ว แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

- ควบกล้ำแท้ เป็นพยัญชนะควบกล้ำที่ออกเสียงพร้อมกันทั้ง 2 ตัว เช่น

ควบด้วย ร กรอบ กราบ เกรง ครอบครวั

ควบด้วย ล กล้วย กลีบ ไกล แปลง

ควบด้วย ว ไกว แก้วง ควาย ขว้าง

- ควบกล้ำไม่แท้ เป็นพยัญชนะที่เขียนเหมือนควบกล้ำแท้ แต่ออกเสียงเพียงตัวเดียว เช่น จริง สร้าง สระ เส้า แสร้ง ศรี อ่าน

ว่า (จิง) (้าง) (สะ) (ร้า) (แั้ง) (ลี)

กราดเกรี้ยวเกลียวคลื่นคล้าย

ปลุกปลอบควายคล้าย โกรธเกรี้ยว

ตรวจตรากล้าจริงเพรียว

ขวัคไขว่คว้ากล้ากลบคลอง

ทรายเส้าเกล้าลึงศรี

ทราบ ไทรมตรีปลีกล้วยพร่อง

ครึ้มครึกครื้นครึกครอง

เปล้าพลิกกลองแปรเปลี่ยนแปลง

อักษรนำ-อักษรตาม

อักษรนำ คือ พยัญชนะ 2 ตัวเรียงกัน ประสมสระเดียวกัน พยัญชนะตัวแรกของคำแบ่งตามลักษณะการอ่านได้ 2 ชนิด คือ

• อ่านออกเสียงร่วมกันสนิทเป็นพยางค์เดียวกันเมื่อมีตัว ห และ ตัว อ เป็นอักษรนำ

ตัวอย่าง : เมื่อมีตัว ห เป็นอักษรนำ เช่น หรุ หรา หฃึง เหลือ หลาย เหลว ไหล (หรุ หรา – หรุหรา – ห อักษรสูง นำ ร อักษรต่ำ ออกเสียงวรรณยุกต์ตาม ห) (หฃึง หฃ้าใหญ่ – หยิง – ห อักษรสูง นำ ฃ อักษรต่ำ ออกเสียงวรรณยุกต์ตาม ห)

ตัวอย่าง : เมื่อมีตัว อ เป็นอักษรนำ ย มี 4 คำ คือ อย่า อยู่ อย่าง อยาก

(อย่า อยู่ อย่าง อยาก – หย่า หยู่ หย่าง หยาก – อ อักษรกลาง นำ ย อักษรต่ำ ออกเสียงวรรณยุกต์ตาม อ)

• อ่านออกเสียงเป็น 2 พยางค์ โดยพยางค์แรกอ่านออกเสียงเหมือนมีสระอะ ประสมอยู่กึ่งเสียง ส่วนพยางค์หลังอ่านตามสระที่ประสมอยู่ และอ่านออกเสียงวรรณยุกต์ตามพยัญชนะตัวแรก เช่น

ขยับ ขะ-หยับ ข อักษรสูง นำ ย อักษรต่ำ ออกเสียงวรรณยุกต์ตาม ห

ฉลาม ฉะ-หลาม ฉ อักษรสูง นำ ล อักษรต่ำ ออกเสียงวรรณยุกต์ตาม ห

ตลาด ตะ-หลาด ต อักษรกลาง นำ ล อักษรต่ำ ออกเสียงวรรณยุกต์ตาม ต

สนาม สะ-หนาม ส อักษรสูง นำ น อักษรต่ำ ออกเสียงวรรณยุกต์ตาม ส

ผลิต ผะ-หลิด ผ อักษรสูง นำ ล อักษรต่ำ ออกเสียงวรรณยุกต์ตาม ผ

ตัวอย่างคำอักษรนำ-อักษรตาม

ขยะขยาดตลาดเสนอ ... ฉลาดเสมอเฉลิมไฉน

สนิมสนองฉลองไสว ... เกล็กลอดหวัดห้วนแสวง

อย่าอยู่อย่างอยากผะอ ... ตลิ่งตลบเสนอดลอกแกลง

จุมกณัดขยะแขยง ... สวะสวิงหน่ายแห่งขยับขยาย

หรุหราชรุหรับ(สา)หร้าย ... สลับสลายเสนาะสนุกสนาม

สติดเสดตสัดสमान ... หวังหลอกหลนหลานหลากหลาย

สระ (อ ว ย ร) เช่น

สระ ร ุ ู ทำหน้าที่แทนวิสรรชนีย์ หรือสระอะ

กวน ุ เป็นสระอัวลครูป

เสี่ย ุ เป็นส่วนประกอบของสระเอีย

ขอ เสือ มือ อ เป็นสระ และเป็นส่วนหนึ่งของสระ

ตัวการ์นต์ เช่น

จันทร์ ุ ุ เป็นตัวการ์นต์

ลักษณะ ุ ุ เป็นตัวการ์นต์

ศิลป์ ุ เป็นตัวการ์นต์

พยัญชนะไทยที่พึงสังเกตและควรจดจำ

อักษร ข นักภาษาศาสตร์ได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของพยัญชนะ ข และสันนิษฐานว่า ข นั้นเดิมมีฐานเสียงที่แตกต่างจากฐานเสียงของ ช โดยมีลักษณะเสียงเป็นพยัญชนะลิ้น ใก่อโฆชะ ซึ่งพบได้ในภาษาต่างๆในกลุ่มภาษาไทย และภาษาอื่น ในภายหลังหน่วยเสียงนี้ค่อยๆสูญหายไป โดยออกเสียง ข แทน เป็นที่น่าสังเกตว่า ข มิใช่ในตำแหน่งที่เป็นพยัญชนะต้น ไม่ปรากฏในตำแหน่งตัวสะกดเลย นอกจากนี้ยังมีข้อที่น่าสังเกตว่าคำว่า “ขวด” ซึ่งเป็นชื่อของพยัญชนะตัวนี้ ก็ไม่เคยเขียนด้วย ข (นั่นคือ ขวด) มาก่อนเลย สาเหตุที่ทำให้เลิกใช้ ข (ขวด) และ ค (คน) นั้น คงเนื่องมาจากพิมพ์ดีดภาษาไทยในสมัยแรกๆที่

เป็นอักษร ไม่มี ข และ ค เนื่องจากก้านอักษรมีไม่พอกับจำนวนสระพยัญชนะและวรรณยุกต์ในภาษาไทย จึงต้องตัดคำบางคำหรือเครื่องหมายตัวออกไปบ้าง

อักษร ฅ เป็นอักษรที่เลิกใช้แล้ว ไม่มีคำศัพท์ในหมวดคำ ฅ ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน แต่ยังมีการใช้ ฅ อยู่บ้างในบางแวดวง เพื่อเป็นการอนุรักษ์ให้ตัวอักษรไทยมีใช้ครบ 44 ตัว เท่าที่พบเห็นมักจะใช้ในคำว่า คน (คน)

อักษร ฑ ในคำไทยบางคำอ่านออกเสียงเป็น /ท/ อย่างคำว่า มณฑล (มน-โท) บุณฑริก (บุณ-ทะ-ริก) แต่บางครั้งออกเสียงเป็น /ค/ เช่น มณฑล (มน-คบ) บัณฑิต (บัน-คิต)

อักษร ฒ ตัวเดียวสามารถเป็นคำได้หนึ่งคำ ฒ อ่านว่า นะ แปลว่า “ที่” เป็นคำบุพบท

อักษร ฃ ตัวเดียวแล้วเดิมไม่เอก โดยไม่มีสระสามารถเป็นคำได้หนึ่งคำ คือ บ่อ อ่านว่า บ่อ หรือ เบาล่า แปลว่า “ไม่” เป็นคำพิเศษที่แสดงถึงความตรงกันข้าม

อักษร ฌ ที่เป็นพยัญชนะสะกดซึ่งตามหลังสระอ จะไม่ปรากฏตัวออก ให้ใช้ ร ต่อท้ายพยัญชนะต้นไปได้เลย เช่น กร (กอน) พร (พอน) ละคร (ละ-คอน) เป็นต้น คำไทยบางคำที่ยืมมาจากภาษาเขมรและภาษาสันสกฤต จะมี ร ซ้อนกันสองตัวเรียกว่า รหัน (รร) เมื่อตามหลังพยัญชนะต้นจะออกเสียงคล้ายมีสระอะ และสะกดด้วยแม่กนหรือพยัญชนะตัวถัดไป เช่น บรรพชา (บัน-พะ-ชา) สรรพ (สับ) ธรรมะ (ทม-มะ) เป็นต้น

อักษร ฎ รูปสระ ตัวอ (ว) ยังสามารถใช้เป็น สระ อัว เมื่อมีพยัญชนะสะกด เช่น สวน และใช้ประสมสระ อัวะ และ อัว

อักษร ฬ จะไม่ถูกใช้เป็นพยัญชนะสะกด ถึงแม้เป็นคำที่มาจากภาษาบาลี ฬ ก็จะไม่ออกเสียง แต่จะออกเสียงเป็นพยัญชนะตัวถัดไปแทน เช่น พรหมณ์ (พราม) พรหมา (พรัม-มา) เป็นต้น ฬ สามารถใช้เป็นอักษรนำสำหรับพยัญชนะเหล่านี้ ง ญ ฌ น ม ย ร ล ว พ เพื่อให้สามารถผันวรรณยุกต์ได้ครบ 5 เสียง

อักษร ฝ ปัจจุบัน ฝ ไม่มีที่ใช้เป็นพยัญชนะต้นของคำ

อักษร ฝ รูปสระ ตัวอ (อ) ยังสามารถใช้เป็นสระ ออ เมื่ออยู่หลังพยัญชนะต้น ใช้ถัดจากสระ อี เมื่อไม่มีพยัญชนะสะกด เช่น ถือ และใช้ประสมสระ เอื้อะ เอื้อ เอื้อะ และ เออ โดยทั่วไปเรามักจัดให้ อ เป็นเสียงนำสระ แต่ในทางภาษาศาสตร์ ถือว่า อ นั้นเป็นพยัญชนะปิดหรือหยุด

อักษร ฮ จะไม่ถูกใช้เป็นพยัญชนะสะกด

4. คำเป็น – คำตาย และ คำครุ – คำลหุ

คำเป็น หมายถึง คำหรือพยางค์ในภาษาไทยที่มีลักษณะข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

- คำหรือพยางค์ที่ประสมด้วยสระเสียงยาวในแม่ ก กา เช่น มา นิ มี ตา มา ดู ฟู ฯลฯ
- คำหรือพยางค์ที่มีตัวสะกดในแม่ กง กน กม เกย เกอว เช่น กลาง คีน ลืม เลย เชียว ฯลฯ
- คำหรือพยางค์ที่ประสมด้วยสระ อำ ไอ อู เอ เช่น ทำ ใจ ไป เอ ฯลฯ

คำตาย หมายถึง คำหรือพยางค์ในภาษาไทยที่มีลักษณะข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

- คำหรือพยางค์ที่ประสมด้วยสระเสียงสั้นในแม่ ก กา แต่ยกเว้นสระอำ ไอ อู เอ เช่น สุ จิ ฟู ลิ ฯลฯ
- คำหรือพยางค์ที่มีตัวสะกดในแม่ กก กค กข เช่น ยก ทัพ ดัด บท ฯลฯ

ครุ (เอก) คือ พยางค์ที่มีเสียงหนัก ได้แก่ พยางค์ที่ประกอบด้วยสระเสียงยาว (ที่มสระ) และ สระเกินทั้ง 4 คือ สระอำ ไอ อู เอ และพยางค์ที่มีตัวสะกดทั้งสี่ เช่น ตา คำ หัด เรียน ฯลฯ

ครุ (เสียงหนัก) เป็นพยางค์ที่ประสมด้วยสระเสียงยาวในมาตราแม่ ก.กา และมีตัวสะกดรวมทั้งประสมด้วยสระอำ ไอ อู เอ เช่น จำ ได้ ไป เขา รัก ลูก

คำครุ แปลว่า เสียงหนัก ประกอบด้วย

- พยางค์ที่มีสระเสียงยาว ไม่มีตัวสะกด เช่น มหา พารา
- พยางค์ที่มีตัวสะกดทั้ง 8 แม่ เช่น รัก ชิด ชอบ ฯลฯ
- พยางค์ที่มีสระ อำ ไอ โอ เอา เช่น เรา จำ ใจ ไป

ลหุ (โท) คือ พยางค์ที่มีเสียงเบา ได้แก่พยางค์ที่ประกอบด้วยสระสั้น(รัสสระ) ที่ไม่มีตัวสะกด เช่น พระ จะ มิ คุ แกะ ฯลฯ

ลหุ (เสียงเบา) คำที่มีเสียงเบาเป็นพยางค์ที่ประสมด้วยสระเสียงสั้น เช่น จะ คุ ติ ฝิว กระทบ ฤ

คำลหุ แปลว่า เสียงเบา ประกอบด้วย

- พยางค์ที่มีสระเสียงสั้น ไม่มีตัวสะกด เช่น มะลิ ชิชะ ก็ เอะอะ
- พยางค์ที่มีตัวพยัญชนะตัวเดียว เช่น ณ บ ฐ

ครุ-ลหุ มีสัญลักษณ์แทนดังนี้

- ~ เป็นสัญลักษณ์แทน ครุ
- เป็นสัญลักษณ์แทน ลหุ

เอก คือ พยางค์หรือคำที่มีรูปวรรณยุกต์เอก และบรรดาคำตายทั้งสั้น ซึ่งในโคลง และร่าย ใช้เอกแทนได้ เช่น พ่อ แม่ พี่ ปู่ ชิชะ มัก มาก ฯลฯ

โท คือ พยางค์หรือคำที่มีรูปวรรณยุกต์โท เช่น น้ำ ป้า ช้าง นีน้อง ต้อง เลี้ยว ฯลฯ

เอก-โท ที่บังคับด้วยรูปวรรณยุกต์เอก โท นิยมใช้กับคำประพันธ์ประเภทร่าย โคลง

5. คำสมาส – คำสนธิ

คำสมาส - การย่นนามศัพท์ตั้งแต่สองคำขึ้นไปให้เป็นคำเดียวในภาษาบาลีและสันสกฤต การสร้างคำสมาสในภาษาไทยได้แบบอย่างมาจากภาษาบาลีและสันสกฤต โดยนำคำบาลี-สันสกฤตตั้งแต่ 2 คำมาต่อกันหรือรวมกัน

ลักษณะของคำสมาสเป็นดังนี้

1. เป็นคำที่มาจากภาษาบาลี-สันสกฤตเท่านั้น คำที่มาจากภาษาอื่นๆ นำมาประสมกันไม่นับเป็นคำสมาส

ตัวอย่างคำสมาส : บาลี + บาลี เช่น อักคิภย วาตภย โจรภย อริยสัง ขัตติยมานะ อัจฉริยบุคคล

สันสกฤต + สันสกฤต เช่น แพทยศาสตร์ วีรบุรุษ วีรสตรี ตั้งคมวิทยา ศิลปกรรม

บาลี + สันสกฤต, สันสกฤต + บาลี เช่น หัตถศึกษา นาฏศิลป์ สังฆกรรม สามัญศึกษา

2. คำที่รวมกันแล้วไม่เปลี่ยนแปลงรูปคำแต่อย่างใด เช่น

วัฒน + ธรรม = วัฒนธรรม

สาร + คติ = สารคดี

พิพิธ + ภัณฑ์ = พิพิธภัณฑ์

กาฬ + ปักษ = กาฬปักษ

ทิพย + เนตร = ทิพยเนตร

โลก + บาล = โลกบาล

เสรี + ภาพ = เสรีภาพ

ตั้งหม + นายก = ตั้งหมนายก

3. คำสมาสเมื่อออกเสียงต้องต่อเนื่องกัน เช่น

ภูมิศาสตร์ อ่านว่า พู-มิ-สาด

เกียรติประวัติ อ่านว่า เกียด-ติ-ประ-หวัด

เศรษฐการ อ่านว่า เศด-ละ-กาน

รัฐมนตรี อ่านว่า รัต-ละ-มน-ตรี

เกตุมาลา อ่านว่า เก-ตุ-มา-ลา

4. คำที่นำมาสมาสกันแล้ว ความหมายหลักอยู่ที่คำหลัง ส่วนความรองจะอยู่ข้างหน้า เช่น

ยุทธ (รบ) + ภูมิ (แผ่นดิน สนาม) = ยุทธภูมิ (สนามรบ)

หัตถ (มือ) + กรรม (การงาน) = หัตถกรรม (งานฝีมือ)

ครู (ครู) + ศาสตร์ (วิชา) = ครูศาสตร์ (วิชาครู)

สุนทร (งาม ไพเราะ) + พจน์ (คำกล่าว) = สุนทรพจน์ (คำกล่าวที่ไพเราะ)

5. คำสมาสบางคำเรียงลำดับคำอย่างไทย คือ เรียงต้นศัพท์ไว้หน้า ศัพท์ประกอบไว้หลัง การเขียนคำสมาสเหล่านี้ไม่ประวิสรรชนีย์ระหว่างคำ แต่เมื่ออ่านจะออกเสียงสระต่อเนื่องกัน เช่น

บุตรภรรยา (บุ-ด-ระ-พัน-ระ-ยา) = บุตรและภรรยา

6. คำสมาสส่วนมากออกเสียงสระตรงพยางค์ท้ายของคำหน้า เช่น

กาลสมัย (กาน- ละ – สะ -ไหม)

7. คำบาลีสันสกฤตที่มีคำว่า “พระ” ที่แผลงมาจาก “วร” ประกอบข้างหน้า จัดเป็นคำสมาสด้วย เช่น พระโอรส พระอรหันต์

8. คำสมาสบางพวกจะมีลักษณะรูปคำรูปหนึ่งคล้ายกัน เช่น

– คำที่ลงท้ายด้วยศาสตร์ เช่น นิติศาสตร์ อักษรศาสตร์ ประวัติศาสตร์

– คำที่ลงท้ายด้วยภัย เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย

– คำที่ลงท้ายด้วยกรรม เช่น นิติกรรม นวัตกรรม กสิกรรม

คำสนธิ - คำสนธิในภาษาไทย หมายถึง คำที่มาจากภาษาบาลี – สันสกฤตมาเชื่อมต่อกัน ทำให้เสียงพยางค์หลังของคำแรกกลมกลืนกันกับเสียงพยางค์แรกของคำหลัง

1. สระสนธิ คือ การกลมกลืนคำด้วยเสียงสระ เช่น

วิทย์+อาลัย = วิทย์าลัย

พุทธ+อนุภาพ = พุทธานุภาพ

มหา+อรรณพ = มหรรณพ

นาค+อินทร์ = นาคินทร์

มัค+อุเทศก์ = มัคคุเทศก์

พุทธ+โอวาท = พุทธโอวาท

รังสี+โอกาส = รังสีโอกาส

ธนู+อาคม = ธนูวาคม

2. พยัญชนะสนธิ เป็นการกลมกลืนเสียงระหว่างพยัญชนะกับพยัญชนะ ซึ่งไม่ค่อยมีใช้ในภาษาไทย เช่น

รหัส + ฐาน = รหัสฐาน

มนัส + ภาว = มโนภาว (มโนภาพ)

ทศ + ชน = ทุรชน

นิต + ภัย = นิตภัย

3. นกคหิตสนธิ ได้แก่ การเชื่อมคำที่ขึ้นต้นด้วยนกคหิต หรือพยางค์ท้ายของคำหน้าเป็นนกคหิตกับคำอื่นๆ เช่น

สั + อุทัย = สมุทัย

สั + อาคม = สมากม

สั + ขาร = สัขาร

สั + คม = สัคม

สั + หาร = สัหาร

สั + วร = สัวร

6. คำบาลี – สันสกฤต

ลักษณะของภาษาบาลีและสันสกฤต

ภาษาบาลีและสันสกฤตอยู่ในตระกูลภาษาที่มีวิภัตปัจจัย คือเป็นภาษาที่มีคำเดิมเป็นคำธาตุ เมื่อจะใช้คำใดจะต้องนำธาตุไปประกอบกับปัจจัยและวิภัตติ เพื่อเป็นเครื่องหมายบอกพจน์ เช่น ดิงค์ บุรุษ กาล มาลา วาจาก

โครงสร้างของภาษา ประกอบด้วย ระบบเสียง หน่วยคำ และระบบโครงสร้างของประโยค ภาษาบาลีและสันสกฤตมีหน่วยเสียง 2 ประเภท คือ หน่วยเสียงสระและหน่วยเสียงพยัญชนะ ดังนี้

1. หน่วยเสียงสระ

- หน่วยเสียงสระภาษาบาลีมี 8 หน่วยเสียง คือ อะ อา อิ อี อุ อู เอ โอ
- หน่วยเสียงภาษาสันสกฤต ตรงกับภาษาบาลี 8 หน่วยเสียง และต่างจากภาษาบาลีอีก 6 หน่วยเสียง เป็น 14 หน่วยเสียง คือ อะ อา อิ อี อุ อู เอ โอ ไอ เอา ฤ ฦ ฤ ฦ

2. หน่วยเสียงพยัญชนะ

- หน่วยเสียงพยัญชนะภาษาบาลีมี 33 หน่วยเสียง
- หน่วยเสียงภาษาสันสกฤตมี 35 หน่วยเสียง เพิ่มหน่วยเสียง ศ ษ ซึ่งหน่วยเสียงพยัญชนะทั้งสองภาษานี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ พยัญชนะวรรค และพยัญชนะเศษวรรค

วิธีสังเกตคำบาลี

1. สังเกตจากพยัญชนะ ตัวสะกด และตัวตาม

- ตัวสะกด คือ พยัญชนะที่ประกอบอยู่ข้างท้ายสระ ประสมกับสระและพยัญชนะต้น เช่น ทุกข์
- ตัวตาม คือ ตัวที่ตามหลังตัวสะกด เช่น สัตย สัจ ทุกข เป็นต้น

คำในภาษาบาลีจะต้องมีสะกดและตัวตามเสมอ โดยดูจากพยัญชนะบาลี มี 33 ตัว แบ่งออกเป็นวรรคดังนี้

แถวที่	1	2	3	4	5
วรรค กะ	ก	ข	ค	ฌ	ง
วรรค จะ	จ	ฉ	ช	ฌ	ญ
วรรค ฎะ	ฎ	ฐ	ฑ	ฒ	ณ
วรรค ตะ	ต	ถ	ท	ธ	น
วรรค ปะ	ป	ฝ	พ	ภ	ม
เศษวรรค	ย ร	ล ว	ส ห	ฬ ัง	

มีหลักสังเกต ดังนี้

- ก. พยัญชนะตัวที่ 1 , 3 , 5 เป็นตัวสะกดได้เท่านั้น (ต้องอยู่ในวรรคเดียวกัน)
  - ข. ถ้าพยัญชนะตัวที่ 1 สะกด ตัวที่ 1 หรือตัวที่ 2 เป็นตัวตามได้ เช่น ลักกะ ทุกข ลัจจ บัจฉิม สัตต หัตถ บุปผา เป็นต้น
  - ค. ถ้าพยัญชนะตัวที่ 3 สะกด ตัวที่ 3 หรือ 4 เป็นตัวตามได้ในวรรคเดียวกัน เช่น อักคี พยัคฆ์ วิชา อัจฉา พุทธ คพภ(ครรภ)
  - ง. ถ้าพยัญชนะตัวที่ 5 สะกดทุกตัวในวรรคเดียวกันตามได้ เช่น องค์ สังข์ องค์ สงฆ์ สัมปทาน สัมผัส สัมพันธ์ สมภาร เป็นต้น
  - จ. พยัญชนะบาลี ตัวสะกดตัวตามจะอยู่ในวรรคเดียวกันเท่านั้นจะข้ามไปวรรคอื่นไม่ได้
2. สังเกตจากพยัญชนะ “พ” จะมีใช้ในภาษาบาลีในไทยเท่านั้น เช่น จุฬา ครุพ อาสาฬห วิฬาร์ โอปาร์ พาพ เป็นต้น
3. สังเกตจากตัวตามในภาษาบาลี จะมาเป็นตัวสะกดในภาษาไทยโดยเฉพาะวรรค ฎ และวรรคอื่นๆบางตัว จะตัดตัวสะกดออกเหลือแต่ตัวตามเมื่อนำมาใช้ในภาษาไทย เช่น

ภาษาบาลี	ภาษาไทย
รัฎฐ	รัฐ
ทิกฺขุ	ทิฐิ
อรัฎฐิ	อริฐิ
วัฑฒนะ	วัฒนนะ
บุญญ	บุญ
วิชา	วิชา
สัตต	สัต
เวช	เวช
กัจจ	กัจ
เขตต	เขต
นีสสิต	นีสิต
นีสสัย	นีสัย

ยกเว้นคำโบราณที่นำมาใช้แล้วไม่ตัดรูปคำซ้ำออก เช่น ศัพท์ทางศาสนา ได้แก่ วิปัสสนา จิตตวิสุทธิ กิจจะลักษณะ เป็นต้น

วิธีสังเกตคำสันสกฤต

1. พยัญชนะสันสกฤตมี 35 ตัว คือ พยัญชนะบาลี 33 ตัว + 2 ตัวคือ ศ, ษ ฉะนั้นจึงสังเกตจากตัว ศ, ษ มักจะเป็นภาษาสันสกฤต เช่น กษัตริย์ ศึกษา เกษียร พฤษย์ ศิษยะ เป็นต้น ยกเว้นคำไทยบางคำที่ใช้เขียนด้วยพยัญชนะทั้ง 2 ตัวนี้ เช่น สอก ตีก สอ เส้า สก ดาย กระดาย ฝรั่งเศส ฝึดาย ฯลฯ
2. ไม่มีหลักการสะกดแน่นอน ภาษาสันสกฤตตัวสะกดตัวตามจะอยู่ข้ามวรรคกันได้ ไม่กำหนดตายตัว เช่น อัปสร เกษตร ปรัชญา อักษร เป็นต้น
3. สังเกตจากสระ สระในภาษาบาลี มี 8 ตัว คือ อะ อา อิ อี อุ ู เอ โอ ส่วนสันสกฤต คือ สระภาษาบาลี 8 ตัว + เพิ่มอีก 6 ตัว คือ สระ ฤ ฤา ฌ ญา ไอ เอา

ถ้ามีสระเหล่านี้อยู่และสะกดไม่ตรงตามมาตราจะเป็นภาษาสันสกฤต เช่น ตฤณมัย ไอศวรรย์เสาร์ ไปรษณีย์ ฤาษี คฤหาสน์ เป็นต้น

4. สังเกตจากพยัญชนะควบกล้ำ ภาษาสันสกฤตมักจะมีคำควบกล้ำข้างท้าย เช่น จักร อัคร บุตร สตรี ศาสตร์ อาทิตย์ จันทร เป็นต้น

5. สังเกตจากคำที่มีคำว่า “เคราะห์” มักจะเป็นภาษาสันสกฤต เช่น เคราะห์ พิเคราะห์ สังเคราะห์ อนุเคราะห์ เป็นต้น

6. สังเกตจากคำที่มี “ท” อยู่ เช่น จูฑา กรีฑา ครุฑ มณเฑียร จัณฑาล เป็นต้น

7. สังเกตจากคำที่มี “รร” อยู่ เช่น สรรค์ ธรรม์ วรรณ บรรพต ภรรยา บรรณารักษ์ มรรยาท กรรม ทรรชนะ สรรพ เป็นต้น

ลักษณะการยืมคำภาษาบาลีและสันสกฤต

ภาษาบาลีและสันสกฤตเป็นภาษาตระกูลเดียวกัน ลักษณะภาษาและโครงสร้างอย่างเดียวกัน ไทยเรารับภาษาทั้งสองมาใช้พิจารณาได้ดังนี้

1. ถ้าคำภาษาบาลีและสันสกฤตรูปร่างต่างกัน เมื่อออกเสียงเป็นภาษาไทยแล้วได้เสียงเสียงตรงกันเรามักเลือกใช้รูปคำสันสกฤต เพราะภาษาสันสกฤตเข้ามาสู่ภาษาไทยก่อนภาษาบาลี เราจึงคุ้นกว่า เช่น

บาลี	สันสกฤต	ไทย
กมฺม	กรรม	กรรม
จกฺก	จกฺร	จักร

2. ถ้าเสียงต่างกันเล็กน้อยแต่ออกเสียงสะดวกทั้งสองภาษา มักเลือกใช้รูปภาษาสันสกฤตมากกว่าภาษาบาลี เพราะเรารู้สึกว่า และเสียงไพเราะกว่า เช่น

บาลี	สันสกฤต	ไทย
ครุฬ	ครุฑ	ครุฑ
โสตฺถิ	สุวสุติ	สวัสดิ

3. คำใดรูปสันสกฤตออกเสียงยาก ภาษาบาลีออกเสียงสะดวกกว่า จะเลือกใช้ภาษาบาลี เช่น

บาลี	สันสกฤต	ไทย
ขนฺติ	กฺษานฺติ	ขันติ
ปจฺจย	ปฺรตฺย	ปัจจัย

4. รูปคำภาษาบาลีสันสกฤตออกเสียงต่างกันเล็กน้อยแต่ออกเสียงสะดวกทั้งคู่บางที่เรานำมาใช้ทั้งสองรูปในความหมายเดียวกัน เช่น

บาลี	สันสกฤต	ไทย
กณฺหา	กฤชฺณา	กัณหา, กฤษณา
ขตฺติย	กษตฺริย	ขัตติยะ, กษัตริย์

5. คำภาษาบาลีสันสกฤตที่ออกเสียงสะกดทั้งคู่ บางที่เราใช้มาใช้ทั้งสองรูป แต่นำมาใช้ในความหมายที่ต่างกัน เช่น

บาลี	สันสกฤต	ไทย	ความหมาย
กิริยา	กุริยา	กิริยา	อาการของคน
		กิริยา	ชนิดของคำ
โทส	เทวส	โทสะ	ความโกรธ
		เทวส	ความเศร้าโศก

คำภาษาบาลีและสันสกฤตในวรรณคดีไทย

คำภาษาบาลีและสันสกฤตปรากฏในวรรณคดีไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย จนกระทั่งในสมัยปัจจุบันทั้งที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรอง คือ พบตั้งแต่ในศิลาจารึกสมัยพ่อขุนรามคำแหง แม้จะมีไม่มากนักแต่ก็เป็นหลักฐานยืนยันได้ว่า ในสมัยสุโขทัยนั้นไทยได้นำภาษาบาลีและสันสกฤตมาใช้ในภาษาไทยของเราแล้ว และในสมัยต่อมาก็ปรากฏว่านิยมใช้คำภาษาบาลีและสันสกฤตในการแต่งวรรณคดีมากขึ้น

วิสันต์ กัญแก้ว (2529 : 2) ได้กล่าวถึงเหตุที่ทำให้คำบาลีและสันสกฤตเป็นที่นิยมชมชอบในการนำมาใช้ในทางวรรณคดีพอจะสรุปได้ดังนี้

1. วรรณคดีไทยเป็นวรรณกรรมที่ถือเอาเสียงไพเราะเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวรรณคดีประเภทร้อยกรอง นอกจากจะถือเอาความไพเราะของเสียงเป็นสิ่งสำคัญแล้ว ในการประพันธ์วรรณกรรมประเภทฉันท จะต้องถือคำ ทรุ ลหุ เป็นสำคัญอีกด้วย คำที่เป็นเสียงลหุในภาษาไทยมีน้อยมาก จึงจำเป็นต้องใช้ศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤต เพราะสามารถเลือกคำ ทรุ ทรุ ได้มากและสามารถดัดแปลงให้เข้ากับภาษาของเราได้ดี

ตัวอย่าง : สัททูลวิกิพิพัฒน์ที่ 19 – อิลราชคำฉันท์

ข้าขอเทิดทศนังประณามคุณพระศรี สรรเพชญ์พระผู้มี พระภาค
 อัครมณีสยามพระไตรปิฎกวางษ์ ทรงคุณคะนิงมาก ประมาณ

2. คนไทยถือว่าคำบาลีและสันสกฤตเป็นคำสูง เพราะเป็นคำที่ใช้เผยแพร่คำสอนของพระพุทธเจ้า และผู้ที่ใช้คำภาษาบาลีและสันสกฤตส่วนใหญ่อยู่ในฐานะการเคารพบูชาทั่วไป เช่น พระสงฆ์ พราหมณ์ เป็นต้น ดังนั้นการแต่งฉันทที่ถือกันว่าเป็นของสูง จึงนิยมใช้คำบาลีและสันสกฤต

3. วรรณคดีไทยโดยมากมักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับจักรวาลต่างๆ ซึ่งจะต้องใช้คำราชาศัพท์ การใช้คำภาษาบาลีและสันสกฤตที่เป็นคำราชาศัพท์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเช่น พระเนตร พระพักตร์ พระกรรม เป็นต้น

4. การใช้คำภาษาบาลีและสันสกฤตแต่งฉันท เป็นเครื่องแสดงภูมิรู้ของผู้แต่งว่ามีความรู้ภาษาบาลีและสันสกฤตเป็นอย่างดี มีคนเคารพนับถือและยกย่องว่าเป็น “ปราชญ์”

7. อักษรนำ

อักษรนำ คือ คำที่มีพยัญชนะ 2 ตัวเรียงกัน ประสมด้วยสระตัวเดียวกัน พยัญชนะตัวแรกของคำจะต้องเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลาง จะอ่านออกเสียง “อะ” เพียงกึ่งเสียง พยัญชนะตัวหลังจะต้องเป็นอักษรต่ำเดี่ยว จะออกเสียงตามเสียงสระที่ประสม และจะอ่านออกเสียงวรรณยุกต์ตามเสียงพยัญชนะตัวแรก พยัญชนะ 2 ตัวเรียงกันร่วมสระผันในหลักภาษา

- อักษรสูงอักษรกลางนำพา
- อักษรตัวหน้าเรียก “อักษรนำ”

- อักษรตัวตามอักษรต่ำเดี่ยว เสียงที่ข้องเกี่ยวมันคล้ายคลึง เหมือนมีตัว “ห” นำทุกคำ

อักษรสูงนำอักษรต่ำเดี่ยว

- พนวด (พะ – นวด) ตัวเดี่ยวเสียงก็เปลี่ยนไป ไม่ใช่ พะ – นวด อย่างที่เคยใช้ เสียง “น” เปลี่ยนไปตามอักษรนำ

อักษรกลางนำอักษรต่ำเดี่ยว

- ตลาด (ตะ – ตลาด) ตัวเดี่ยวเสียงก็เปลี่ยนคำ ไม่ใช่ ตะ – ลาด อย่างที่เคยทำ แต่สบาย (สะ – บาย) ไม่ใช่อักษรนำ เมื่อแยกคำอ่าน สะ – บาย คงที่เสียง “อะ” ไม่ประวิสรรชนีย์ กิ่งเสียงเท่านี้ไม่มี “ห” นำ หากตัว “ห” นำอักษรต่ำเดี่ยว เสียง “อะ” ไม่เกี่ยวกับกลเม็ดทุกคำ เสียงที่เปลี่ยนไปคืออักษรต่ำ

การออกเสียง จะออกเสียงพยัญชนะสองตัวผสมกันคนละครั้ง พอแยกออกได้ว่าพยัญชนะอะไรผสมกัน แต่การผสมนี้จะไม่สนิทเท่าอักษรควบแท้ มียกเว้นอยู่ 2 กรณีที่จะไม่ออกเสียงพยัญชนะอีกตัว ได้แก่

- ตัว ห เมื่อเป็นตัวนำอักษรเดี่ยว ไม่ต้องออกเสียงคนละครั้งเหมือนอักษรนำอื่น ๆ แต่ให้ออกเสียงประสมกันสนิทเหมือนอักษรควบแท้ เช่น หนุ หมอ ใหญ่ ฯลฯ
- ตัว อ เมื่อนำหน้า ตัว ข ไม่ต้องออกเสียงเหมือนอักษรนำธรรมดา ให้ออกเสียงทำนองเดียวกับ ห นำ แต่เป็นเสียงอักษรกลาง คือ อ่า อยู่ อย่าง ออก มี 4 คำเท่านั้น

ถ้าพยัญชนะข้างหน้าเป็นอักษรกลางหรืออักษรสูง แล้วพยัญชนะข้างหลังเป็นอักษรต่ำที่เป็นอักษรเดี่ยว เวลาอ่านให้ผันเสียงอักษรต่ำนั้นเป็นเสียงสูงตามอักษรที่เป็นตัวนำ แต่ถ้าพยัญชนะข้างหน้าเป็นอักษรต่ำ หรือพยัญชนะข้างหลังไม่ใช่อักษรต่ำที่เป็นอักษรเดี่ยว ให้อ่านออกเสียงพยัญชนะนั้นตามปกติเมื่อออกเสียงจะต้องมีคำควบกล้ำผสมอยู่ด้วย

วิธีสังเกตอักษรนำ

1. สังเกตเสียงออกเสียงประสมกันแต่ไม่กลิ้งกันสนิทเหมือนอักษรควบแท้ สามารถแยกเป็นสองพยางค์ได้ ยกเว้น ห และ อ ที่เป็นตัวนำ (อักษรนำที่ ห และ อ นำนั้นเป็นอักษรนำ แต่ไม่อ่านแบบอักษรนำ)
2. คำที่มีสระหน้าหรือสระคร่อม (สระหน้า-บน-หลัง) คำที่มีอักษรนำส่วนใหญ่จะอยู่ติดกับอักษรหลัก และรูปสระล้อมรอบอยู่ด้านนอก เช่น เถลย แผลง (สะ-แผลง) โจน เสมิยน เถลิง เเสลา ฯลฯ มีส่วนน้อยที่อักษรแยกจากกันเช่น ขโมย ทแยง สแลง (สะ-แลง)
3. สังเกตรูปพยัญชนะ คือ ถ้าอักษรนำเป็นอักษรสูง หรืออักษรกลาง อักษรเดี่ยวซึ่งเป็นตัวที่ 2 จะต้องออกเสียงเป็นเสียงสูงหรือกลางตามไปด้วย เช่น กนก ถนน สนิม ขนมน ฯลฯ ในที่นี้ นก นน และ นิม ต้องออกเสียงให้เป็น นก นน นิม ซึ่งผิดกับเมื่ออยู่ตามลำพัง

8. อักษรควบ

อักษรควบ หรือ คำควบกล้ำ คือ คำที่ออกเสียงครั้งละ 1 พยางค์ แต่อ่านออกเสียงเหมือน 2 พยางค์ คำควบกล้ำจะมี 2 ชนิด คือ อักษรควบแท้ และ อักษรควบไม่แท้ คำที่มีอักษรควบกล้ำชนิดที่เรียกว่า “อักษรควบแท้” แม้จะมีไม่มาก แต่ก็คำที่ใช้ในชีวิตประจำวันจนเป็นความเคยชิน ตัวอย่างเช่น กรด กลด ขรีบ ขลิบ ครอก คลอก ตราด ประ ปลาย พริก พลิก คำควบกล้ำของไทยมีขอบเขตจำกัด ในทางภาษาศาสตร์อาจจะกล่าวได้ว่า เสียงที่จะนำหน้าได้นั้นต้องเป็นเสียงแข็ง อย่าง [p t k] เท่านั้น สำหรับภาษาไทย ก็รวมทั้งเสียงที่มีลมตามออกมาด้วย ดังนี้

[p] ป [ph] พ (ผ ภ)

[t] ต (ฏ) [th] ท (ฐ ฑ ฒ ถ ฐ)

[k] ก [kh] ค (ข ฃ ค ฅ)

** พยัญชนะที่อยู่ในวงเล็บคือพยัญชนะที่มีวิธีการออกเสียงอย่างเดียวกันกับพยัญชนะที่อยู่นอกวงเล็บ

เมื่อพิจารณาคำควบแท้ในภาษาไทยก็จะเห็นได้ว่า พยัญชนะที่อยู่ในวงเล็บมีค่าควบกล้ำน้อยกว่าหรือไม่มีเลย ดังนี้

[pr] ประ [pl] ปละ [phr] พริก [phl] พลิก, ผลาญ

[tr] ตราด [tl] – [thr] – [thl] -

[kr] กรด [kl] กลด [khr] ขริบ, ครอก [khl] ขลิบ, คลอก

ภาษาไทยมีเสียงควบแท้ [tr] แต่ไม่มี [tl] ดังจะเห็นได้ว่า คำว่า “ตราด” เราออกเสียงควบกล้ำ แต่คำว่า “ตลาด” เราอ่านแยกเรียง พยางค์ ส่วนเสียง [thr] นั้น แต่เดิมโดนแปลงเสียงเป็น [s] หรือ [ซ] เช่น ทราย ทรด โทรม ฯลฯ กลายเป็นคำในกลุ่มปิดกลุ่มหนึ่งของภาษาไทย ในปัจจุบันเมื่อเริ่มรับเสียงจากภาษาอังกฤษจึงเกิดเสียงควบกล้ำใหม่ เช่น ทรอย (Troy) ทริป (trip) แต่ก็ยังไม่มีเสียงควบกล้ำ [thl] คำที่มีเสียงควบแท้ทำท่าว่าจะจะเป็นคำในกลุ่มปิด เพราะมีสมาชิกจำกัด แต่แล้ววิฤทธิพลของเสียงจากภาษาอังกฤษก็ทำให้เกิดเสียงควบแท้เสียงใหม่ๆ ขึ้นมาอีก 5 เสียง คือ

[dr] ดราฟต์ (draft)

[br] บรอนซ์ (bronze) [bl] บล็อก (block)

[fr] ฟรี (free) [fl] ฟลุก (fluke)

คำในกลุ่มนี้จึงกลายเป็นกลุ่มเปิด แต่เปิดในขอบเขตจำกัด เพราะยังมีเสียงควบกล้ำแบบควบแท้อีกมากมายที่คนไทยออกเสียงไม่ถนัด ไม่ว่าจะเป็นคำจากภาษาบาลีสันสกฤต เขมร หรือภาษาอังกฤษก็ตาม เช่น เซรา [เซรา] (ภาษาเขมร แปลว่า ซอกผา, ห้วย) ศฤงคาร [สิงคาน, สะหฺริงคาน] (ภาษาสันสกฤต แปลว่า ความใคร่) สแลง (จากภาษาอังกฤษว่า slang) ขอให้สังเกตว่าคนไทยไม่สามารถจะออกเสียง ช ช้าง ควบกับ ร เรือ ได้ ในกรณีของ “ศฤ” หรือ “สร” ก็ไม่สามารถจะควบกล้ำได้ ต้องใช้วิธีตัดเสียงหรือแทรกเสียงอะ ส่วนเสียง [sl] นั้น คนไทยก็ควบกล้ำไม่ได้ ต้องแทรกเสียงอะ เช่นกัน

ในขณะที่คำควบกล้ำแท้มีลักษณะทั้งปิดและเปิด แต่คำควบกล้ำไม่แท้ น่าจะเป็นกลุ่มปิด เพราะมีคำเพียงไม่กี่คำที่อยู่ในกลุ่มนี้ และแทบจะไม่มีคำเพิ่ม เช่น จริง ไชรี ศรีทธา ศรี เสรี สรง สรวง สรวม สรวาย สรวล สร้อย สระ (น้ำ) สร้าง เสริม คำเหล่านี้ล้วนแต่อ่านออกเสียงโดยไม่มีเสียง ร เรือ ควบ ทั้งสิ้น คำในกลุ่มนี้นอกจากจะไม่มีสมาชิกเพิ่มแล้ว ในปัจจุบันยังเกิดปรากฏการณ์ ๒ อย่าง คือ อย่างแรก มีผู้ตัดตัว ร เรือ ทิ้งไป เพราะเห็นว่าไม่ได้ออกเสียงแล้ว เช่น เขียน “จริง” เป็น “จิง” เช่นเดียวกับที่ภาษาอังกฤษแบบอเมริกันเปลี่ยนรูปการเขียนจาก through เป็น thru อย่างที่สอง บางคนก็เพิ่มเสียงอะลงไป เช่น อ่านคำ “แม่สรวาย” เป็น [แม่-สะ-รวาย]

9. วลี / พยางค์

วลี หรือ กลุ่มคำ เป็นการนำคำตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาเรียงต่อกันทำให้เกิดความหมายเพิ่มขึ้น มีความหมายมาจากคำเดิมที่นำมา รวมมารวมกันแต่ไม่สมบูรณ์เหมือนประโยค วลีส่วนใหญ่มีคำกลางที่สำคัญหนึ่งคำที่เป็นตัวบ่งบอกถึงประเภทของวลี คำนั้น เรียกว่าเป็น “คำหลัก” ของวลี ดังนั้นเราสามารถแบ่งประเภทของวลีตามคำหลักของวลีได้ดังนี้คือ

- นามวลี (NP) เป็นวลีที่มีคำนามเป็นคำหลักของวลี เช่น แมวบนเสื่อ, บ้านริมน้ำ
- กริยาวลี (VP) เป็นวลีที่มีคำกริยาเป็นคำหลักของวลี เช่น กินข้าว, กระโดดขึ้นลง
- บุพบทวลี (PP) เป็นวลีที่มีคำบุพบทเป็นคำหลักของวลี เช่น ที่สุดถนน, หน้าร้านอาหาร

พยางค์ เป็นการประสมเสียงในภาษา เพราะพยางค์เกิดจากการแปลงเสียงสระ เสียงพยัญชนะ และเสียงวรรณยุกต์ ติดตามกัน อย่างกระชั้นชิด พยางค์มีองค์ประกอบดังนี้ เสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ เสียงวรรณยุกต์ และเสียงสะกด

เสียงพยัญชนะต้น คือ เสียงที่เปล่งออกมาก่อน บางคำจะเป็นเสียงพยัญชนะเดี่ยว บางคำจะเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำก็ได้ เช่น

อ่าง (พยัญชนะต้น คือ อ)

ลิฟท์ (พยัญชนะต้น คือ ล)

ดาว (พยัญชนะต้น คือ ด)

คลอง (พยัญชนะต้น คือ คล)

ไกร (พยัญชนะต้น คือ กร)

ขวาน (พยัญชนะต้น คือ ขว) เป็นต้น

เสียงสระ คือ เสียงที่เปล่งตามติดมากับเสียงพยัญชนะ เช่น

งา (เสียงสระ อา)

ชล (เสียงสระ โอะ)

เสียด (เสียงสระ เอียด)

เกาะ (เสียงสระ เอาะ) เป็นต้น

เสียงวรรณยุกต์ คือ เสียงที่เปล่งออกมาพร้อมกับเสียงสระ เพื่อให้มีระดับเสียงสูงต่ำต่างกันไป เช่น

ใหญ่ (เสียงวรรณยุกต์ เอก)

เพื่อ (เสียงวรรณยุกต์ โท)

ลี (เสียงวรรณยุกต์จัตวา) เป็นต้น

การที่เราเปล่งเสียงออกมาจากลำคอครั้งหนึ่งๆ นั้น เราเรียกเสียงที่เปล่งออกมาว่า “พยางค์” แม้ว่าเสียงที่เปล่งออกมาจะมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ตาม เช่น เราเปล่งเสียง “สุ” ถึงจะไม่รู้ความหมาย หรือไม่รู้เรื่องเราก็เรียกว่า 1 พยางค์ หากเราเปล่งเสียงออกมาอีกครั้งหนึ่งว่า “กร” จะเป็น “สุกร” จึงจะมีความหมาย คำว่า “สุกร” ซึ่งเปล่งเสียง 2 ครั้ง เราก็ถือว่าเป็น 2 พยางค์ เสียงที่เปล่งออกมามีความหมาย เช่น นา หมายถึง ที่ปลูกข้าว เสียงที่เปล่งออกมาว่า “นา” นี้เป็น 1 พยางค์ ลองดูตัวอย่างต่อไปนี้

ไร่	มี 1 พยางค์
ชาวไร่	มี 2 พยางค์ (ชาว – ไร่)
สหกรณ์	มี 3 พยางค์ (สะ – หะ – กอน)
โรงพยาบาล	มี 4 พยางค์ (โรง – พะ – ยา – บาน)
นักศึกษาผู้ใหญ่	มี 5 พยางค์ (นัก – สึก – ส่า – ผู้ – ใหญ่)
สหกรณ์การเกษตร	มี 6 พยางค์ (สะ – หะ – กอน – กาน – กะ – เสด)

จากตัวอย่างข้างบนนี้สรุปได้ว่า

พยางค์ คือ เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง จะมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ตาม ถ้าเปล่งเสียงออกมา 1 ครั้ง ก็เรียก 1 พยางค์ 2 ครั้งก็เรียก 2 พยางค์ พยางค์เกิดจากการเปล่งเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ออกมาพร้อมๆ กัน พยางค์ที่มีความหมาย อาจจะเป็นพยางค์เดียวหรือหลายพยางค์ก็ได้

คำ เป็นกลุ่มเสียงที่ประกอบด้วยหน่วยเสียงในภาษา อัน ได้แก่ พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ซึ่งประกอบกันอย่างอิสระ และมีความหมายถ้ากลุ่มเสียงที่ประกอบด้วยพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์นั้นเป็นคำที่ไม่มีมีความหมาย เรียกว่า พยางค์ พยางค์ ถ้ามีความหมายจะเรียกว่า 1 คำ คำหนึ่งคำอาจจะมี 1 พยางค์ หรือมากกว่า 1 พยางค์ก็ได้ ฉะนั้น พยางค์จึงเป็นส่วนหนึ่งของคำ

คำในภาษาไทยมี 7 ชนิด ได้แก่

1. **คำนาม** คือ คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ อาคาร สภาพ และลักษณะทั้งสิ่งมีชีวิต และไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม
2. **คำสรรพนาม** คือ คำที่ใช้แทนนามในประโยคสื่อสาร เราใช้คำสรรพนามเพื่อไม่ต้องกล่าวคำนามซ้ำๆ
3. **คำกริยา** คือ คำที่แสดงอาการ สภาพ หรือการกระทำของคำนาม และคำสรรพนามในประโยค คำกริยาบางคำอาจมีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง บางคำต้องมีคำอื่นมาประกอบ และบางคำต้องไปประกอบคำอื่นเพื่อขยายความ
4. **คำวิเศษณ์** คือ คำที่ใช้ขยายคำอื่น ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ ให้มีความหมายชัดเจนขึ้น
5. **คำบุพบท** คือ คำที่เชื่อมคำหรือกลุ่มคำให้สัมพันธ์กันและเมื่อเชื่อมแล้วทำให้ทราบว่า คำ หรือกลุ่มคำที่เชื่อมกันนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ได้แก่ ใน แก่ จน ของ ด้วย โดย ฯลฯ
6. **คำสันธาน** คือ คำที่ทำหน้าที่เชื่อมคำกับคำ เชื่อมประโยคกับประโยค เชื่อมข้อความกับข้อความ หรือข้อความให้สละสลวย
7. **คำอุทาน** คือ คำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงอารมณ์หรือความรู้สึกของผู้พูด มักจะเป็นคำที่ไม่มีมีความหมาย แต่เน้นความรู้สึก และอารมณ์ของผู้พูด

คำนาม

คำนามแบ่งออกเป็น 5 ชนิด คือ

1. **सामान्यนาม** คือ คำนามสามัญที่ใช้เป็นชื่อทั่วไป หรือเป็นคำเรียกสิ่งต่างๆ โดยทั่วไป ไม่ใช่เฉพาะเจาะจง เช่น คน , รถ , หนังสือ, กล้วย เป็นต้น सामान्यนามบางคำมีคำย่อยเพื่อบอกชนิดย่อยๆของสิ่งต่างๆ เรียกว่า सामान्यนามย่อย เช่น คนไทย , รถจักรยาน , หนังสือแบบเรียน , กล้วยหอม เป็นต้น ตัวอย่างเช่น ดอกไม้อยู่ในแจกัน แมวชอบกินปลา
  2. **วิสามานยนาม** คือ คำนามที่เป็นชื่อเฉพาะของคน สัตว์ สถานที่ หรือเป็นคำเรียกบุคคล สถานที่เพื่อเจาะจงว่าเป็นคนไหน สิ่งใด เช่น ธรรมศาสตร์ , วัดมหาธาตุ , रामเกียรติ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น นิดและน้อยเป็นที่น้องกัน อิเหนาได้รับการยกย่องว่าเป็นยอดของกลอนบทละคร
  3. **ลักษณนาม** คือ คำนามที่ทำหน้าที่ประกอบนามอื่น เพื่อบอกรูปร่าง ลักษณะ ขนาดหรือปริมาณของนามนั้นให้ชัดเจนขึ้น เช่น รูป , องค์ , กระบอก เป็นต้น ตัวอย่างเช่น คน 6 คน นั่งรถ 2 คน ผ้า 20 ผืน เรียกว่า 1 กุลี
  4. **สมุหนาม** คือ คำนามบอกหมวดหมู่ของ सामान्यนาม และวิสามานยนามที่รวมกันมากๆ เช่น ผึ้งผึ้ง , โขลงช้าง , กองทหาร เป็นต้น ตัวอย่างเช่น กองยุวกาชาดมาตั้งค่ายอยู่ที่นี้ พวกเราไปต้อนรับคณะรัฐมนตรี
  5. **อาการนาม** คือ คำเรียกสิ่งที่ไม่มรูปร่าง ไม่มีขนาด จะมีคำว่า "การ" และ "ความ" นำหน้า เช่น การกิน , กรานอน , การเรียน , ความสวย , ความคิด , ความดี เป็นต้น ตัวอย่างเช่น การวิ่งเพื่อสุขภาพไม่ต้องใช้ความเร็ว การเรียนช่วยยให้มีความรู้
- *** ข้อสังเกต คำว่า "การ" และ "ความ" ถ้านำหน้าคำชนิดอื่นที่ไม่ใช่คำกริยา หรือวิเศษณ์จะไม่นับว่าเป็นอาการนาม เช่น การรถไฟ , การประปา , ความแ่ง เป็นต้น คำเหล่านี้จัดเป็น सामान्यนาม

หน้าที่ของคำนาม

1. ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น นื่องร้องเพลง ครูชมนักเรียน นกบิน
2. ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค เช่น แมวกินปลา ตำรวจจับผู้ร้าย นื่องทำการบ้าน
3. ทำหน้าที่เป็นช่วยขยายคำอื่น เช่น สัตว์ป่าต้องอยู่ในป่า ผู้กตหายกตัวนี้สวยงาม นายสมควรยามรักษาการเป็นคนเคร่งครัด ต่อหน้าที่มาก
4. ทำหน้าที่ขยายคำกริยา เช่น แม่ไปตลาด นื่องอยู่บ้าน เธออ่านหนังสือเวลาเช้า
5. ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยาบางคำ เช่น เขาเหมือนพ่อ เธอคล้ายพี่ วนิดาเป็นครู เธอคือนางสาวไทย มานะสูงเท่ากับคุณพ่อ
6. ทำหน้าที่ตามหลังบุพบท เช่น เขาเป็นคนเห็นแก่ตัว พ่อนอนบนเตียง ปู่ป่วยอยู่ที่โรงพยาบาล
7. ทำหน้าที่เป็นคำเรียกขาน เช่น คุณครูคะหนูยังไม่เข้าใจเลขข้อนี้ค่ะ คุณหมอลูกคิดฉันจะหายป่วยไหม นายช่างครับผมขอลาอีก 3 วัน

คำสรรพนาม

1) ชนิดของคำสรรพนาม แบ่งเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1.1) สรรพนามที่ใช้ในการพูด (บุรุษสรรพนาม) เป็นสรรพนามที่ใช้ในการพูดจา สื่อสารกัน ระหว่างผู้ส่งสาร (ผู้พูด) ผู้รับสาร (ผู้ฟัง) และผู้ที่เรากล่าวถึง มี 3 ชนิด ดังนี้

(1) สรรพนามบุรุษที่ 1 ใช้แทนผู้ส่งสาร (ผู้พูด) เช่น ฉัน ฉัน ฉัน ผม ข้าพเจ้า เรา หนู เป็นต้น

(2) สรรพนามบุรุษที่ 2 ใช้แทนผู้รับสาร (ผู้ที่พูดด้วย) เช่น ท่าน คุณ เธอ แก ได้เท่า เป็นต้น

(3) สรรพนามบุรุษที่ 3 ใช้แทนผู้ที่กล่าวถึง เช่น ท่าน เขา มัน เธอ แก เป็นต้น

1.2) สรรพนามที่ใช้เชื่อมประโยค (ประพันธสรรพนาม) สรรพนามนี้ใช้แทนนามหรือสรรพนามที่อยู่ข้างหน้าและต้องการจะกล่าวซ้ำอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ยังใช้เชื่อมประโยคสองประโยคเข้าด้วยกัน ตัวอย่างเช่น บ้านที่ทาสีขาวเป็นบ้านของเธอ(ที่แทนบ้าน เชื่อมประโยคที่ 1 บ้านทาสีขาว กับ ประโยคที่ 2 บ้านของเธอ)

1.3) สรรพนามบอกความซ้ำซ้ำ (วิภาคสรรพนาม) เป็นสรรพนามที่ใช้แทนนามที่อยู่ข้างหน้า เมื่อต้องการเอ่ยซ้ำ โดยที่ไม่ต้องเอ่ยนามนั้นซ้ำอีก และเพื่อแสดงความหมายแยกออกเป็นส่วนๆ ได้แก่คำว่า บ้าง ต่าง กัน ตัวอย่างเช่น นักศึกษาต่างแสดงความคิดเห็นสตรีกลุ่มนั้นทักทายกันนักกีฬาตัวน้อยบ้างก็วิ่งบ้างก็กระโดดด้วยความสนุกสนาน

1.4) สรรพนามชี้เฉพาะ (นิยมสรรพนาม) เป็นสรรพนามที่ใช้แทนคำนามที่กล่าวถึงที่อยู่ เพื่อระบุให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ได้แก่คำว่า นี่ นั่น โน่น โน้น ตัวอย่างเช่น นี่เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัลซีไรต์ในปีนี้นั้นรถจักรยานยนต์ของเธอ

1.5) สรรพนามบอกความไม่เจาะจง (อนิยมสรรพนาม) คือ สรรพนามที่ใช้แทนนามที่กล่าวถึงโดยไม่ต้องการคำตอบ ไม่ชี้เฉพาะเจาะจง ได้แก่คำว่า ใคร อะไร ที่ไหน ผู้ใด สิ่งใด ใครๆ อะไรๆ ใดๆ ตัวอย่างเช่น ใครๆก็พูดเช่นนั้น ใครก็ได้ช่วยชงกาแฟให้หน่อย ใดๆในโลกล้วนอนิจจัง ไม่มีอะไรที่เราทำไม่ได้

1.6) สรรพนามที่เป็นคำถาม (ปลุจฉาสรรพนาม) คือ สรรพนามที่ใช้แทนนามเป็นการถามที่ต้องการคำตอบ ได้แก่คำว่า ใคร อะไร ไหน ผู้ใด ตัวอย่างเช่น ใครหยิบหนังสือบนโต๊ะไป อะไรวางอยู่บนเก้าอี้ ไหนปากกาของฉัน ผู้ใดเป็นคนรับโทรศัพท์

1.7) สรรพนามที่เน้นตามความรู้สึกของผู้พูด สรรพนามชนิดนี้ใช้หลักคำนามเพื่อบอกความรู้สึกของผู้พูดที่มีต่อบุคคลที่กล่าวถึง ตัวอย่างเช่น

คุณพ่อท่านเป็นคนอารมณ์ดี (บอกความรู้สึกยกย่อง)

คุณจิตติมาเธอเป็นคนอย่างใจเหาะ (บอกความรู้สึกธรรมดา)

2) หน้าที่ของคำสรรพนาม

- 2.1) ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น ใครมา แกมาจากไหน นั่นของฉันนะ เป็นต้น
- 2.2) ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค เช่น เธอคู่นี้ดี สวยไหม เป็นต้น
- 2.3) ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็ม เช่น เสื้อของฉันคือนี้ สีฟ้าใสเห็นไหม เป็นต้น
- 2.4) ทำหน้าที่ตามหลังบุพบท เช่น เธอเรียนที่ไหน เป็นต้น

คำกริยา

คำกริยา คือ คำที่แสดงอาการ สภาพ หรือการกระทำของคำนาม และคำสรรพนามในประโยค คำกริยาบางคำอาจมีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง บางคำต้องมีคำอื่นมาประกอบ และบางคำต้องไปประกอบคำอื่นเพื่อขยายความ

หน้าที่ของคำกริยา มีดังนี้

ทำหน้าที่เป็นกริยาสำคัญของประโยค เช่น คนกินข้าว นกบินมาเป็นฝูง เป็นต้น

ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น กินมากทำให้อ้วน เป็นต้น

ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค เช่น ฉันชอบเดินแอร์ โรบิกตอนเช้า เป็นต้น

ทำหน้าที่ช่วยขยายกริยาสำคัญให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น พี่คงจะกลับบ้านเย็นนี้ เป็นต้น

ทำหน้าที่ช่วยขยายคำนามให้เข้าใจเด่นชัดขึ้น เช่น ฉันชอบกินกล้วยเดี่ยวผัด น้องชายชอบบะหมี่แห้ง เป็นต้น

คำกริยา แบ่งออกเป็น 4 ชนิดคือ

1. สกรรมกริยา
2. อกรรมกริยา
3. วิกตรรถกริยา
4. กริยาอนุเคราะห์

1. **สกรรมกริยา** คือคำกริยาที่ต้องมีกรรมมารับ จึงจะได้ใจความสมบูรณ์ เช่น แม่ค้าขายผลไม้ น้องตัดกระดาษ ฉันเห็นงูเห่า พ่อชื่อของเล่นมาให้ น้อง กิน ข้าว เขา เห็น นก

2. **อกรรมกริยา** คือคำกริยาที่ไม่ต้องมีกรรมมารับก็ได้ใจความสมบูรณ์ ชัดเจนในตัวเอง เช่น ครูยื่น' น้องนั่งบนเก้าอี้' ฝนตกหนัก เด็กๆหัวเราะ คุณลุงกำลังนอน เขานั่ง เขายืนอยู่

3. **วิกตรรถกริยา** คือคำกริยาที่ไม่มีความหมายในตัวเอง ใช้ตามลำพังแล้วไม่ได้ความ ต้องมีคำอื่นมาประกอบจึงจะได้ความ คำที่มารับนั้นไม่ใช่กรรมแต่เป็นส่วนเติมเต็มหรือมาช่วยขยายความหมายให้สมบูรณ์ คำกริยาพวกนี้ได้แก่ เป็น เหมือน คล้าย เท่า คือ เสมือน ดูง เช่น ผม เป็น นักเรียน ลูกคนนี้ คล้าย พ่อ เขาคือ ครูของฉันเอง รองเท้า 2 คู่นี้เหมือนกัน ชายของฉันเป็นตำรวจ เธอคือนักแสดงที่ยิ่งใหญ่ ลูกดูงแก้วตาของพ่อแม่ แมวคล้ายเสือ

4. **กริยาอนุเคราะห์** หรือ กริยาช่วย เป็นคำที่เติมหน้าคำกริยาหลักในประโยคเพื่อช่วยขยายความหมายของคำกริยาสำคัญ เป็นกริยาที่ไม่มีความหมายในตัวเอง ทำหน้าที่ช่วยคำกริยาให้มีความหมายชัดเจนขึ้น ได้แก่ จง กำลัง ได้ แล้ว ต้อง อย่า จง โปรด ช่วย ควร คงจะ อาจจะ จะ ย่อม คง ยัง ถูก ถေး เทอญ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น นายแดง จะไป โรงเรียน เขา ได้รับ คำชม

คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ เป็นคำที่ใช้ประกอบคำนาม สรรพนาม กริยา และคำวิเศษณ์ เพื่อให้ข้อความนั้นชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น

คนอ้วนต้องเดินช้า คนผอมเดินเร็ว (ประกอบคำนาม " คน ")

เขาทั้งหมด เป็นเครือญาติกัน (ประกอบคำสรรพนาม " เขา ")

เขาเป็นคนเดินเร็ว (ประกอบคำกริยา " เดิน ")

ชนิดของคำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์แบ่งเป็น 10 ชนิด

- 1. ลักษณะวิเศษณ์** เป็นคำวิเศษณ์ที่บอกลักษณะต่างๆ เช่น บอกชนิด สี ขนาด สันฐาน กลิ่น รส บอกความรู้สึก เช่น ดี ชั่ว ใหญ่ เล็ก ขาว กลม หวาน ร้อน เย็น
น้ำร้อนอยู่ในกระติกเขียว งานใบใหญ่ราคาแพงกว่างานใบเล็ก ผมไม่ชอบกินขนมหวาน
- 2. กาลวิเศษณ์** เป็นคำวิเศษณ์บอกเวลา เช่น เช้า สาย บ่าย เย็น อืด โบราณ อนาคต
คนโบราณเป็นคนมีความคิดดีๆ
ฉันไปก่อน เขาไปหลัง
- 3. สถานที่วิเศษณ์** เป็นคำวิเศษณ์บอกสถานที่ เช่น ใกล้ ไกล บน ล่าง เหนือ ใต้ ซ้าย ขวา
เธออยู่ใกล้ ฉันอยู่ไกล
รถเธอเล่นทางซ้าย ส่วนรถฉันเล่นทางขวา
คำวิเศษณ์นี้ถ้ามีคำนามหรือสรรพนามอยู่ข้างหลัง คำดังกล่าวนี้จะกลายเป็นบุพบทไป
เขานั่งใกล้ฉัน เขายืนบนบันได เขานั่งใต้ต้นไม้
- 4. ปริมาณวิเศษณ์** เป็นคำวิเศษณ์บอกจำนวน หรือปริมาณ เช่น หนึ่ง สอง สาม สี่มาก น้อย ที่หนึ่ง ที่สอง หลาย
ต่าง บรรดา บ้าง กัน คนละ
เขามีสุนัขหนึ่งตัว พ่อมีส่วนมาก บรรดาคนที่มา ล้วนแต่กินจุทั้งสิ้น
- 5. นิยมวิเศษณ์** เป็นคำวิเศษณ์บอกความชี้เฉพาะเช่น นี้ นั้น โน้น ทั้งนี้ ทั้งนั้น เอง เฉพาะ เทียว ดอก แน่นอน
จริง
วิชาเฉพาะอย่างเป็นวิชาชีพ คนอย่างนี้ก็มิด้วยหรือ ฉันจะมาหาเธอแน่ๆ
- 6. อนิยมวิเศษณ์** เป็นคำวิเศษณ์ที่ประกอบบอกความไม่ชี้เฉพาะ เช่น ไต อื่นๆ ก็ ไหน อะไร
เธออ่านหนังสืออะไรก็ได้ เธอพูดอย่างไร คนอื่นๆก็เชื่อเธอ เธอจะนั่งเก้าอี้ตัวไหนก็ได้
- 7. ปล่อยใจวิเศษณ์** เป็นคำวิเศษณ์บอกความถาม หรือ ความสงสัย เช่น ไต ไหน อะไร ทำไม่อย่างไร
เธอจะทำอย่างไร สิ่งใดอยู่บนชั้น เธอจะไปไหน
- 8. ประติษฐานวิเศษณ์** เป็นคำวิเศษณ์ใช้แสดงการขานรับหรือโต้ตอบ เช่น ครับ ขอรับ ขาคะ จำ ไว้
หนูขา หนูจะไปไหนคะ คุณครูครับ ผมส่งงานครับ ปลิวไว้เพื่อนคอยแล้วไว้
- 9. ประติษฐานวิเศษณ์** เป็นคำวิเศษณ์แสดงความปฏิเสธ หรือ ไม่ยอมรับ เช่น ไม่ ไม่ใช่ มิใช่ มิได้ หาไม่ หามิได้ ใช
เขาไม่ทำก็ไม่ใช่ไร เพราะเขามีใช้ลูกฉัน
ร่างกายนี้หาใช่สัตว์ ใช่มนุษย์ ใช่มนุษย์เราเขา
ของนี้ไม่ใช่ของฉัน ฉันจึงรับไปไม่ได้
- 10. ประพันธ์วิเศษณ์** เป็นคำวิเศษณ์ประกอบคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ เพื่อเชื่อมประโยคให้มีความเกี่ยวข้องกัน เช่น
ที่ ซึ่ง อัน อย่างที่ชนิดที่ ที่ว่า เพื่อว่า ให้
เด็กคนนี้เป็นเด็กฉลาดอย่างที่ไม่ค่อยได้พบ
เขาพูดให้ฉันได้อาย
เขาทำงานหนักเพื่อว่าเขาจะได้มีเงินมาก
ที่ ซึ่ง อัน เป็นคำประพันธ์วิเศษณ์ต่างกับคำประพันธ์สรรพนาม ดังนี้

ที่ ซึ่ง อัน ที่เป็นประพันธสรรพนาม จะใช้แทนนามที่อยู่ข้างหน้า และวางติดกับนามหรือสรรพนาม ที่จะแทนและเป็นประธานของคำกริยาที่ตามมาข้างหลัง เช่น คนที่อยู่^{ที่}นั้นเป็นครู^{อัน} ต้นไม้^{ซึ่ง}อยู่หน้าบ้าน^{อัน}ควรตัดทิ้ง

ส่วน ที่ ซึ่ง อัน ที่เป็นประพันธวิเศษณ์ จะใช้ประกอบคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ จะเรียงหลังคำอื่นที่ไม่ใช่เป็นคำนามหรือคำสรรพนามดังตัวอย่างข้างต้น

หน้าที่ของคำวิเศษณ์

หน้าที่ของคำวิเศษณ์ใช้เป็นส่วนขยายจะขยายนาม สรรพนาม กริยา หรือ คำวิเศษณ์ และยังทำหน้าที่เป็นตัวแสดงในภาคแสดงของประโยคได้แก่

1. ทำหน้าที่ขยายนาม
คนหนุ่ม^{ที่}ยิ้มใจ^{อัน}ร้อ^นเป็น^{อัน}ธรรมดา บ้านใหญ่^{อัน}หลัง^{อัน}นั้นเป็น^{อัน}ของผม
2. ทำหน้าที่ขยายสรรพนาม
ใคร^{อัน}บ้างจะ^{อัน}ไป^{อัน}ทำบุญ ฉัน^{อัน}เองเป็น^{อัน}คน^{อัน}เข้ามา^{อัน}ในห้อง^{อัน}น้ำ
3. ทำหน้าที่ขยายคำกริยา
เขา^{อัน}พูด^{อัน}มาก ^{อัน}กิน^{อัน}มาก แต่^{อัน}ทำ^{อัน}น้อย เมื่อ^{อัน}คืน^{อัน}นี้^{อัน}ฝน^{อัน}ตก^{อัน}หนัก
4. ทำหน้าที่ขยายคำวิเศษณ์
ฝน^{อัน}ตก^{อัน}หนัก^{อัน}มาก เธอ^{อัน}วิ่ง^{อัน}เร็ว^{อัน}จริง^{อัน}ๆ เธอ^{อัน}จึง^{อัน}ชนะ

คำบุพบท

คำบุพบท คือ คำที่เชื่อมคำหรือกลุ่มคำให้สัมพันธ์กันและเมื่อเชื่อมแล้วทำให้ทราบว่า คำ หรือกลุ่มคำที่เชื่อมกันนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ได้แก่ ใน แก่ จน ของ ด้วย โดย ฯลฯ

หน้าที่ในการแสดงความสัมพันธ์ของคำบุพบท

1. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับสถานที่ เช่น คน^{ใน}เมือง
2. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับเวลา เช่น เขา^{เปิด}ไฟ^{จน}สว่าง
3. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของ เช่น แหวน^{วง}นี้^{เป็น}ของ^{ฉัน}
4. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับเจตนาหรือสิ่งที่มุ่งหวัง เช่น เขา^{ทำ}เพื่อ^{ลูก}
5. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับอาการ เช่น เรา^{เดิน}ไป^{ตาม}ถนน

หลักการใช้คำบุพบทบางคำ

"กับ" ใช้แสดงอาการกระซิบ อาการร่วม อาการกำกวมกัน อาการเทียบกัน และแสดงระดับ เช่น ฉัน^{เห็น}กับ^{ตา}

"แก่" ใช้นำหน้าคำที่เป็นฝ่ายรับอาการ เช่น ครู^{ให้}รางวัล^{แก่}นัก^{เรียน}

"แต่" ใช้แทนคำว่า "แก่" ในที่เคารพ เช่น นักเรียน^{มอบ}พวงมาลัย^{แต่}อาจารย์

"แต่" ใช้ในความหมายว่า จาก ตั้งแต่ เฉพาะ เช่น เขา^{มา}แต่^{บ้าน}

"ต่อ" ใช้นำหน้าแสดงความเกี่ยวข้องกัน ติดต่อกัน เฉพาะหน้าถัดไป เทียบจำนวน เป็นต้น เช่น เขา^{ยื่น}คำ^{ร้อง}ต่อ^{ศาล}

คำบุพบท เป็นคำที่ใช้หน้าคำนาม คำสรรพนาม หรือคำกริยาสภาวะมาลา เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของคำ และประโยคที่อยู่หลังคำบุพบทว่ามีความเกี่ยวข้องกับคำหรือประโยคที่อยู่ข้างหน้าอย่างไร เช่น

ลูกชาย^{ของ}นายแดง^{เรียน}หนังสือ^{ไม่}เก่ง แต่^{ลูก}สาว^{ของ}นายดำ^{เรียน}เก่ง

ครู^{ทำงาน}เพื่อนัก^{เรียน}

เขา^{เลี้ยง}นก^{เขา}สำหรับ^{ฟัง}เสียง^{ขัน}

ชนิดของคำบุพบท คำบุพบทแบ่งเป็น 2 ชนิด

1. คำบุพบทที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำต่อคำ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำนาม คำนามกับคำสรรพนาม คำนามกับคำกริยา คำสรรพนามกับคำสรรพนาม คำสรรพนามกับคำกริยา คำกริยากับคำนาม คำกริยากับคำสรรพนาม คำกริยากับคำกริยา เพื่อบอกสถานการณ์ให้ชัดเจนดังต่อไปนี้

- บอกสถานภาพความเป็นเจ้าของฉันชื่อสวนของนายฉลอง (นามกับนาม)

บ้านของเขาใหญ่โตแท้ๆ (นามกับสรรพนาม) อะไรรของเธออยู่ในถุงนี้ (สรรพนามกับสรรพนาม)

- บอกความเกี่ยวข้อง

เธอต้องการมะม่วงในงาน (นามกับนาม) พ่อเห็นแก่แม่ (กริยากับนาม) ฉันไปกับเขา (กริยากับสรรพนาม)

- บอกการให้และบอกความประสงค์

แกงหม้อนี้เป็นของสำหรับใส่บาตร (นามกับกริยา) พ่อให้รางวัลแก่ฉัน (นามกับสรรพนาม)

- บอกเวลา

เขามาตั้งแต่เช้า (กริยากับนาม) เขาอยู่เมืองนอกเมื่อปีที่แล้ว (นามกับนาม)

- บอกสถานที่

เธอมาจากหัวเมือง (กริยากับนาม)

- บอกความเปรียบเทียบ

เขาหนักกว่าฉัน (กริยากับนาม) เขาสูงกว่าพ่อ (กริยากับนาม)

2. คำบุพบทที่ไม่มีความสัมพันธ์กับคำอื่น ส่วนมากจะอยู่ต้นประโยค ใช้เป็นการทักทาย มักใช้ในคำประพันธ์ เช่น

คุณ คุณก่อน คุณร่ำแต่ คำเหล่านี้ใช้นำหน้าคำนามหรือสรรพนาม

คุณ ท่านพราหมณ์ ท่านงายายมนต์บูชาพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าด้วย

คุณก่อน ภิกษุทั้งหลาย การเจริญวิปัสสนาเป็นการปฏิบัติธรรมของท่าน

คุณ สหายเอ๋ย ท่านจงทำตามคำที่เราบอกท่านเถิด

ข้าแต่ ท่านทั้งหลาย ข้าพเจ้ายินดีมากที่ท่านมาร่วมงานในวันนี้

ข้อสังเกตการใช้คำบุพบท

1. คำบุพบทต้องนำหน้าคำนาม คำสรรพนาม หรือคำกริยาสภาวะมาลา เช่น

เขามุ่งหน้าสู่เรือน ป่ากินข้าวด้วยมือทุกคนควรซื้อสัปดาห์ต่อหน้า

2. คำบุพบทสามารถละได้ และความหมายยังคงเดิม เช่น

เขาเป็นลูกฉัน (เขาเป็นลูกของฉัน) แม่ให้เงินลูก (แม่ให้เงินแก่ลูก) ครูคนนี้เชี่ยวชาญภาษาไทยมาก (ครูคนนี้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยมาก)

3. ถ้าไม่มีคำนาม หรือคำสรรพนามตามหลัง คำนั้นจะเป็นคำวิเศษณ์ เช่น

เธออยู่ใน พ่อยืนอยู่ริม เขานั่งหน้า ไครมาก่อน ฉันอยู่ใกล้แค่นี้เอง

ตำแหน่งของคำบุพบท ตำแหน่งของคำบุพบท เป็นคำที่ใช้นำหน้าคำอื่นหรือประโยค เพื่อให้รู้ว่าคำ หรือประโยคที่อยู่หลังคำบุพบท มีความสัมพันธ์กับคำหรือประโยคข้างหน้า ดังนั้นคำบุพบทจะอยู่หน้าคำต่างๆ ดังนี้

1. นำหน้าคำนาม

เขาเขียนจดหมายด้วยปากกา เขาอยู่ที่บ้านของฉัน

2. นำหน้าคำสรรพนาม

เขาอยู่กับฉันตลอดเวลา เขาพูดกับท่านเมื่อคืนนี้แล้ว

3. นำหน้าคำกริยา

เขาเห็นแก่กิน โต๊ะตัวนี้จัดสำหรับอภิปรายคืนนี้

4. นำหน้าคำวิเศษณ์

เขาวิ่งมาโดยเร็ว เธอก้าวโดยช้อ

คำสันธาน

คำสันธาน คือ คำที่ทำหน้าที่เชื่อมคำกับคำ เชื่อมประโยคกับประโยค เชื่อมข้อความกับข้อความ หรือข้อความให้สละสลวย คำสันธานนั้นเป็นคำเดี่ยวก็มี เช่น และ แต่ เป็นกลุ่มคำก็มี เช่น เพราะฉะนั้น แต่ทว่า หรือมิฉะนั้น เป็นกลุ่มแยกคำกันก็มี เช่น ฉันใด...ฉันนั้น คงจะ...จึง ถ้า...ก็

หน้าที่ของคำสันธาน

1. เชื่อมคำกับคำ เช่น

-ฉันเลี้ยงแมวและสุนัข นิดกับน้อยไปโรงเรียน

2. เชื่อมข้อความ เช่น

-คนเราต้องการปัจจัย 4 ด้วยเหตุนี้ เราจึงต้องประกอบอาชีพเพื่อให้ได้เงินมาซื้อ

3. เชื่อมประโยคกับประโยค เช่น

-พี่สาวสวยแต่น้องฉลาด เพราะเขาขยันจึงสอบได้

4. เชื่อมความให้สละสลวย เช่น

-เขาก็เป็นคนดีคนหนึ่งเหมือนกัน คนเราก็มักเจ็บป่วยบ้างเป็นธรรมดา

ลักษณะการเชื่อมของสันธาน พอจะจำแนกได้ดังนี้

1. เชื่อมความให้เคลื่อนตามกัน

2. เชื่อมความที่ขัดแย้งกัน

3. เชื่อมให้เลือกเอา

4. เชื่อมความที่เป็นเหตุผล

5. เชื่อมความให้แยกต่างตอน

6. เชื่อมความแบ่งรับรอง

7. เชื่อมความให้สละสลวย

1. เชื่อมความให้เคลื่อนตามกัน สันธานพวกนี้ได้แก่ ก็...จึง, แล้วก็, กับ และ, ทั้ง...และ, ทั้ง...ก็, ครั้น...ก็, ครั้น...จึง,

พอ...ก็ ตัวอย่างเช่น

พออ่านหนังสือเสร็จก็เข้านอน พ่อและแม่ทำงานเพื่อลูก ฉันชอบทั้งทะเลและน้ำตก ครั้นได้เวลาเธอก็ไปขึ้นเครื่องบิน ฉันเรียนหนังสือ แล้วก็กลับบ้าน

2. เชื่อมความที่ขัดแย้งกัน ได้แก่คำ แต่ แต่ทว่า ถึง...ก็ กว่า...ก็ ตัวอย่างเช่น

ถึง สิบปากว่า ก็ ไม่เท่าตาเห็น กว่าตำรวจจะมาคนร้ายก็หนีไปแล้ว เขาอยากมีเงินแต่ไม่ทำงาน

ถึงเขาจะโกรธแต่ฉันก็ไม่กลัว เธอไม่สวยแต่ว่านิสัยดี

3. เชื่อมความให้เลือกร้อยอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่คำว่า หรือ หรือไมก็ , ไม่เช่นนั้น , มิฉะนั้น ตัวอย่างเช่น เธอต้องทำงานมิฉะนั้นเธอจะถูกไล่ออก ไม่เธอก็ฉันต้องกวาดบ้าน นักเรียนจะทำการบ้านหรือไม่ก็อ่านหนังสือ คุณจะทานข้าวหรือถ้วยเดียว เธอจะยืน หรือ จะนั่ง เธอจะไป หรือ ไม่
4. เชื่อมความที่เป็นเหตุผลกัน ได้แก่คำ จึง เพราะ...จึง เพราะฉะนั้น...จึง ฉะนั้น ดังนั้นตัวอย่างเช่น เขาวิ่งเร็วจึงหกล้ม ฉันกลัวรถติดเพราะฉะนั้นฉันจึงออกจากบ้านแต่เช้า เพราะเธอเรียนดีครูจึงรัก เขาไว้วางใจเราให้ทำงานนี้เพราะฉะนั้นเราจะเหลวไหลไม่ได้ เขาดูหนังสือ จึง สอบไล่ได้
5. เชื่อมความให้แยกต่างตอน ได้แก่คำ ส่วน ฝ่าย หนึ่ง เช่น กองทัพเราอยู่ใต้ลม ฝ่ายข้าศึกอยู่เหนือลม
6. เชื่อมความแย้งรับรอง ได้แก่คำ ถ้า ถ้า...ก็ เช่น ถ้าฝนไม่ตก ฉัน ก็ จะไปโรงเรียน
7. เชื่อมความให้สะดวก ได้แก่ อย่างไรก็ดีตาม อย่างไรก็ดี อันที่จริง เช่น อย่างไรก็ดี ฉันจะพยายามทำให้ดีที่สุด

คำอุทาน

คำอุทาน คือ คำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงอารมณ์หรือความรู้สึกของผู้พูด มักจะเป็นคำที่ไม่มีความหมาย แต่เน้นความรู้สึก และ อารมณ์ของผู้พูด

เสียงที่เปล่งออกมาเป็นคำอุทานนี้ แบ่งเป็น 3 ลักษณะ

เป็นคำ เช่น โอ๊ย ว้าย แหม โถ เป็นต้น

เป็นวลี เช่น พุทโธเอ๋ย คุณพระช่วย ตายละว้า เป็นต้น

เป็นประโยค เช่น ไฟไหมเจ้าข้า ป้าถูกรถชน เป็นต้น

คำอุทานแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. อุทานบอกอาการ ใช้เปล่งเสียงเพื่อบอกอาการและความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้พูด อุทานบอกอาการ อาจจะอุทานแสดง ความเข้าใจ ตกใจ โกรธ เจ็บ ตื่นเต้น สงสัย เช่น อ้อ ว้าย ตายตาย ไซ้ เช่น อู๊ย เจ็บจริง

คำอุทานบอกอาการนี้ รวมทั้งที่แทรกอยู่ในคำประพันธ์ต่าง ๆ โดยมากก็เป็นคำสร้อย เช่น เฮย เฮย เอย นอ ร้องเรียก หรือ บอกเพื่อให้รู้สึกตัว เช่น แน่น เฮ้ โว้ย เป็นต้น ตัวอย่างของอุทานบอกอาการ

โกรธเคือง เช่น ชิชะ ดูตุ้ เป็นต้น

ตกใจ เช่น ตายจริง ว้าย เป็นต้น

สงสัย เช่น อนิจจา โถ เป็นต้น

โล่งใจ เช่น เฮ้อ เฮอ เป็นต้น

ขุ่นเคือง เช่น อูวะ แล้วยัง เป็นต้น

ทักท้วง เช่น ฮ้า ไซ้ เป็นต้น

เยาะเย้ย เช่น หนอย ชะ เป็นต้น

ประหม่า เช่น เอ้อ อ้า เป็นต้น

ชักชวน เช่น นะ นำ เป็นต้น

2. อุทานเสริมบท คือ คำพูดเสริมขึ้นมาโดยไม่มี ความหมาย อาจอยู่หน้าคำ หลังคำหรือแทรกกลางคำ เพื่อเน้น ความหมาย ของคำที่จะพูดให้ชัดเจนขึ้น เป็นคำที่เพิ่มเข้ามาโดยไม่ได้ตั้งใจให้ความเพิ่มมาแต่อย่างใด

เช่น แขนแมน เสื้อสาด โตะเตอะ จานเงิน ไม้รู้ไม้ชี้ พระสงฆ์องค์เจ้า โรงร่ำโรงเรียน ร้องห่มร้องให้ เป็นต้น

ตัวอย่างของอุทานเสริมบท เช่น

อาบน้ำอาบท่า ลืมหูลืมตา กินน้ำกินท่า

ถ้าเนื้อความมีความหมายในทางเดียวกัน เช่น 'ไม่ดูไม่แล ร้องรำทำเพลง เราเรียกคำเหล่านี้ว่า คำซ้อน

ธรรมชาติของภาษา

ธรรมชาติของภาษา

1. ภาษาในความหมายอย่างแคบ คือ ภาษาพูดของคน
2. ทุกวันนี้ ยังมีอีกหลายภาษาที่ไม่มีภาษาเขียน
3. แต่ละกลุ่มกำหนดภาษาตนเอง เสียงในแต่ละภาษาจึงมีความหมายไม่ตรงกัน
4. ลักษณะของภาษาทั่ว ๆ ไป

1. มีเสียงสระและพยัญชนะ (วรรณยุกต์มีบางภาษาเช่น ไทย,จีน)
2. ขยายให้ใหญ่ขึ้นได้
3. มีคำนาม, กริยา, คำขยาย
4. เปลี่ยนแปลงได้

5. ภาษาเปลี่ยนแปลงได้ เพราะสาเหตุหลายข้อ เช่น

สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลง เช่น ขาดตัว ศักดินา จริต สำส่อน แกล้ง ห่ม

การพูด ได้แก่ การกร่อนเสียง และกลมกลืนเสียง

- กร่อนเสียง เช่น "หมากพร้าว" กร่อนเป็น "มะพร้าว"

-กลมกลืนเสียง เช่น "อย่างไร" กลืนเสียงเป็น "ยังงัย"

ภาษาต่างประเทศ เช่นสำนวน"ในความคิดของข้าพเจ้า"

เด็กออกเสียงเพี้ยน เช่นกะหนม, ไอติม, ป้อ(พ่อ)

จุดเด่นภาษาไทย

1. ภาษาคำโดด = ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปของคำ
2. การวางคำหลักคำขยาย ในภาษาไทยจะเอาคำหลักขึ้นก่อนแล้วจึงตามด้วยคำขยาย
คำหลัก + คำขยาย เช่น ขนมอร่อย

3. มีเสียงวรรณยุกต์

2.สำนวนภาษาต่างประเทศ

1.เย็นช่อ ดูได้จากมีคำว่า"มีความ, ให้ความ, ทำการ, ต่อการ, ต่อความ, ซึ่ง" แบบไม่จำเป็นเช่น ครูมีความดีใจมาก

2.วางส่วนขยายหน้าคำหลัก เช่น ง่ายแก่ความเข้าใจ

3.เอาคำว่า "มัน" มาขึ้นประโยคแบบไม่มีความหมาย เช่น มันดีจังเลย

4. นิยมใช้ Passive Voice (ถูก+Verb) ในความหมายที่ดี เช่น ถูกชมเชย

5. สำนวนบางสำนวน เช่น ในที่สุด ในอนาคตอันใกล้นี้ ในความคิดของผม พบตัวเอง ใช้ชีวิต

คำไทยแท้

1.คำไทยแท้

คำไทยแท้มักจะเป็นคำพยางค์เดียวและสะกดตรงตามมาตรา

แต่ต้องระวังหน่อย :

1. คำไทยแท้เกิน 1 พยางค์ก็มี

- ประ, กระ + คำไทย เช่น ประเดี๋ยว ประหนึ่ง กระดก กระดุม เป็นต้น

- คำกร่อนเสียง เช่น มะพร้าว มะม่วง ตะเข้ ระริก

คำบางคำ เช่น เสภา ระฆัง

2. คำพยางค์เดียวสะกดตรงมาตราบางคำก็ไม่ใช่คำไทย

- คำที่ใส่ "เ" (สระอา) เข้าไปได้เป็นคำเขมร เช่น เกิดกราบ จง แจก ทาย เดิน อวย

- คำที่อ่านโดยใส่สระ "ะ" ไปที่ตัวอักษรสุดท้ายได้ เป็นคำบาลี-สันสกฤต เช่น เอก ทาน นาม ชน พระ(วร) โลก กาม ครู

คำไทยที่มีความกล้ำมี 11 เสียง คือ

กร กล กว ก่อน คร คล คว คำ พร พล พบ ตร เตี้ย

3. คำบาลี - สันสกฤต

คำสันสกฤต

1. ความกล้า คำสันสกฤตหรือมี รร เช่น ปรโมทย์, วิเคราะห์, ภรรยา

2. มี "ศ,ษ,ญ,ฎ,ฏ,ท,สถ" เช่น ศักดา ฤณี จุฑาทา เสถียร

*** คำ "ศ" เป็นภาษาสันสกฤต ยกเว้น ศอก เส็ก เสว้า สึก เป็นคำไทย

คำบาลี สืบเกิดจากตัวสะกดและตัวตาม

- ถ้าตัวสะกด ตัวตามอยู่ในวรรคเดียวกัน ถือเป็นคำบาลี

เช่น มัจฉา รัฐฐา หัตถ์ บุปผา สัมมา

พยัญชนะวรรค

ก ก ข ค ฅ ง

จ จ ฉ ช ฌ ญ

ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ

ด ต ถ ท ธ น

ป ป ผ พ ภ ม

เศษวรรค ย ร ล ว ส ห พ อ

4. คำเขมร คำเขมรสังเกตจาก

1. คำนั้นแผลง "เ" เข้าไปได้ เช่น

กราบ > กำราบ เกิด > กำเนิด เจริญ > จำริญ

จง(จ่านอง) ชาญ(ช่านาญ) ตรวจ(ตำรวจ) เสรีจ(สำเร็จ) อาจ(อำนาจ) แข็ง(กำแหง) ตรง(คำรง) ตรัส(ตำรัส) ทรด(ชำรุด) เปรอ(บำเรอ)

2. คำนั้นเอาคำว่า บำ, บัง, บรร นำหน้าได้ เช่น

เพ็ญ > บำเพ็ญ บำราศ บำบัด บรรจง บรรทม

คำต่อไปนี้นี้เป็นคำเขมร

- ขจาย ขจร ขจอก ขดาน ขจัด ขจบ

- เสด็จ เสวย บรรทม โปรด

- ถนน กระทรวง ทบวง ทหาร ทลาย แฉง โฉง

- ขนมห สนุค นาน สนิม

5. คำภาษาอื่น ๆ

ภาษาทมิฬ เช่น ตะกั่ว อจาด สาเก กูลี

ภาษาชวา+ มลายู เช่น บูลัน บูหงา บูรง ทูเรียน น้อยหน้า มังคุด มะละกอ โสร่ง สลัด กริช

ภาษาโปรตุเกส เช่น สบู่ ปีนโต เทรียนู กาละแม

ภาษาเปอร์เซีย เช่น กุหลาบ ตรา ชุกชี

เสียงในภาษาไทย

เสียงในภาษาไทย

1. อักษรควบ - อักษรนำ

อักษรควบ มี 2 แบบ คือ

ควบแท้ -> ออกเสียงพยัญชนะต้นทั้ง 2 เสียง เช่น ปลา ครีม เป็นต้น

ควบไม่แท้ -> ออกเสียงพยัญชนะต้นตัวแรกตัวเดียว มี 2 กรณี ดังนี้

- แสร้ง จริง เศรษฐี เสรี

- ออกเสียง ทร เป็นช เช่น ไทร ทราย ทรวด

อักษรนำ คือ คำที่

- อ่านหรือเขียนแบบ มี "ห" นำพยัญชนะต้นอีกตัว เช่น หลอก หรุ หนี หวาด ตลาด(ตะ-ตลาด) พรอท(ปะ-หรอด) ตลก(ตะ-หลก) ดิเรก(ดิ-หเรก)

- รวมทั้งคำว่า "อย่า อยู่อย่าง อยาก"

2. เสียงพยัญชนะต้น

เสียงพยัญชนะต้น > เสียงที่นำเสียงสระ

เสียงพยัญชนะต้น มีอยู่ 2 ประเภท คือ

1. เสียงพยัญชนะเดี่ยว = ออกเสียงเสียงพยัญชนะต้นเสียงเดียว เช่น มา วิน ดี นุก หมู

มีชนิดหนึ่งที่ระว่าง *

- เสียง ร ไม่เหมือนกับเสียง ล

- ถ ออกเสียงว่า รี

- ท ฐ ฑ ฒ ถ ฐ ออกเสียงตรงกันว่า ท

- พวกอักษรนำ จะออกเฉพาะเสียงเสียงพยัญชนะตัวหลัง(ไม่ออกเสียง"ห"หรือ"อ"ในพยัญชนะต้นตัวแรกนะ เช่น หรุ (ออก"ร" ไม่ออก"ห"), หมี่ (ออก"ม"ไม่ออก"ห") อยาก(ออก"ย" ไม่ออก"อ")

2. เสียงพยัญชนะประสม ออกเสียงเสียงพยัญชนะต้นสองเสียงควบกัน เช่น กราบ ความ ปราบ ไตร

ลองทวนอีกนิดนึงนะ

- ผิ ออกเสียงพยัญชนะต้น 1 เสียง คือ /ผ/

- ผล ออกเสียงพยัญชนะต้น 1 เสียง คือ /ผล/

- ผลิต ออกเสียงพยัญชนะต้น 2 เสียง คือ /ผ/ , /ล/ (คือเวลาออกต้องแยกว่า ผะ-หลิต)

3. เสียงพยัญชนะตัวสะกด (พยัญชนะท้าย)

เสียงพยัญชนะท้าย = เสียงพยัญชนะที่อยู่หลังเสียงสระ

เสียงพยัญชนะท้าย มี 8 เสียง คือ

แม่กก แทนด้วยเสียง /ก/ แม่กด แทนด้วยเสียง /ต/ แม่กบ แทนด้วยเสียง /ป/ แม่กม แทนด้วยเสียง /ม/ แม่กน แทนด้วยเสียง /น/
แม่กง แทนด้วยเสียง /ง/ แม่เกย แทนด้วยเสียง /ย/ แม่เกอว แทนด้วยเสียง /ว/

เช่น นาค เสียงพยัญชนะท้าย ช /ก/ รด เสียงพยัญชนะท้าย = /ต/

มีที่ต่อระว่างดังนี้

1. อ้า ออกเสียงคือ อะ + ะ + ม ไอ,ไอ ออกเสียงคือ อะ + ะ + ย เอา ออกเสียง คือ อะ+ะ+ว

มีตัวสะกดทั้ง 4 เสียงเลยนะ

เช่น น้ำ มีเสียงตัวสะกดคือ /ม/ ไฟ /ย/ เก่า /ว/

2. บางคำดูเหมือนมีตัวสะกด แต่จริง ๆ ก็รูปสระ ไม่ใช่ตัวสะกด เช่น ผัว เบื่อ เมีย ล้อ เสือ ชื้อ คำพวกนี้ไม่มีเสียงตัวสะกด
ลองทวนอีกที

ลองหาเสียงพยัญชนะตัวสะกดในคำต่อไปนี้ดู "เจ้าหญิงคือผู้ที่ขาดต้องการ"

เฉลย ว ง - - - ง น

4.เสียงสระ

1.เสียงสระสั้น ยาวให้ดูตอนที่ออกเสียงอย่าดูที่รูปเช่น

วัด ออกเสียงสระสั้น ช่าง สระสั้น เท้า สระยาว เน่า สระสั้น น้ำ สระยาว ช้ำ สระสั้น

2.เสียงสระ มี 2 ประเภท คือ

สระประสม มี 6 เสียง คือ อัวะ อัว เอื้อะ เอื้อ เอื้อะ เอื้อ

สระเดี่ยว มี 18 เสียง คือ สระที่ไม่ใช่ อัวะ อัว เอื้อะ เอื้อ เอื้อะ เอื้อ

5.เสียงวรรณยุกต์ มี 5 ระดับ คือ สามัญ เอก โท ตรี จัตวา

6.พยางค์ คือ เสียงที่ออกมา 1 ครั้ง มี 2 ประเภท คือ

พยางค์เปิด พยางค์ที่ไม่มีตัวสะกด เช่น เธอ มา ลา คู่

พยางค์ปิด พยางค์ที่มีเสียงตัวสะกด เช่น ไป รบ กับ เขา

ในข้อสอบ Ent

@เวลาเขาถามถึง โครงสร้างของพยางค์ = องค์ประกอบของพยางค์ ให้ดูจากองค์ประกอบเสียงที่ออกมา คือ พยัญชนะ สระ
วรรณยุกต์ ตัวสะกด

@ถ้าเขาถามว่ามีโครงสร้างพยางค์ต่างกันไหม ให้เช็คได้จาก

1. มีตัวสะกดไหม เช่น กางมี"ง"เป็นตัวสะกด แต่ กาไม่มีตัวสะกด

..โครงสร้างพยางค์ของ 2 คำนี้จะต่างกัน

2. เสียงพยัญชนะต้นเป็นเดี่ยว(พยัญชนะออกเสียงเดี่ยว)หรือควบ(พยัญชนะต้น 2 เสียง)

เช่น แสร้ง กับ เชื้อว มีเสียงพยัญชนะต้นเป็นเสียงเดี่ยวทั้งคู่

..โครงสร้างพยางค์เหมือนกัน

3. เสียงวรรณยุกต์ตรงกันไหม เช่น ทำ กับ ท่า มีเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน

..โครงสร้างพยางค์ต่างกัน

4. เสียงสระสั้นยาวเท่ากันไหม เช่น ช้าวออกเสียงสระยาว แต่ ตั้ง ออกเสียงสระสั้น

...โครงสร้างพยางค์ต่างกัน

7.เสียงหนักเบา

เสียงหนักเบาในวรรณคดีประเภทฉันท์

@ เราเรียกเสียงหนักว่า ครุ (ะ) เรียกเสียงเบา ว่า ลหุ (ุ)

@ คำครุ-ลหุ

- ครุ คำที่มีเสียงตัวสะกดหรือไม่มีตัวสะกด แต่ออกเสียงสระยาว เช่น เบิร์ด ฟลุค คุณสาม ทาทา มาซ่า ซาซ่า โม่เม บับเบิ้ล
เกิร์ต โคม

- ลหุ คำที่ไม่มีเสียงตัวสะกด + สระเสียงสั้น เช่น เต้ะ โปะะเซะ มะตะปะะ

เสียงหนักเบาเวลาเราพูด

เช่น กะปิ เวลาเราพูดเราจะเน้นเสียง ปิ ชัดชัด

จำปา เวลาเราพูดเราจะเน้นเสียง จำ, ปา ชัดทั้งคู่

โม่เม เวลาเราพูดเราจะเน้นเสียง โม่, เม ชัดทั้งคู่

นิโคล เวลาเราพูดเราจะเน้นเสียง โคล ชัดชัด

8.อักษร 3 หมู่

อักษรสูง มี 11 ตัว ได้แก่ ข ฃ ฉ ฐ ฎ ศ ษ ส ห

อักษรกลาง มี 9 ตัว ก ฅ ฎ ฏ ค ต บ ป อ

อักษรต่ำ มี 24 ตัว ได้แก่ ก ค ฃ ง ช ฅ ฉ ญ ฑ ฒ ณ ท ธ น พ ฟ ภ ม ย ร ล ว พ ฮ

**อักษรสูงกลางต่ำหมายถึง ตัวอักษรที่เป็นพยัญชนะต้นทั้งหมดในคำนั้น ๆ เช่น

- ใว มีรูปอักษรต่ำ 1 ตัว คือ ว

- กลาย มีรูปอักษรกลาง 1 ตัว คือ ก รูปอักษรต่ำ 1 ตัวคือ ล (เพราะในที่นี้รูปพยัญชนะต้นมี 2 ตัว คือ ก กับ ล)

คำมูล, คำซ้ำ, คำซ้อน, คำประสม, คำสมาส, คำสนธิ

1. คำมูล = คำดั้งเดิม เช่น กา เธอ วิ่ง วุ่น ไป มา

2. คำซ้ำ = คำมูล 2 คำที่เหมือนกันทุกประการ คำที่สองเราใส่ไม่ยมกแทนได้ เช่น วิ่งวิ่ง(วิ่งๆ) นื่องนื่อง(นื่องๆ)

ที่ต้องระวัง

1. คำซ้ำในร้อยกรองไม่ใช่ไม่ยมก

2. อย่าใช้ในไม่ยมกในคำต่อไปนี้ เพราะไม่ใช่คำซ้ำ นาน (แปลว่าต่างๆ) จะจะ(แปลว่าชัด) ใวใว(ชื่ออาหาร)

3. บางทีคำที่เหมือนกันมาชิดกัน ไม่ใช่คำซ้ำเพราะความหมายไม่เหมือนกัน เช่น เขามีที่ที่บางนา(land, at)

3. คำซ้อน(คำคู่) คำมูลที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายไม่ก็ตรงข้ามมารวมกัน เช่น เก็บออก จิตใจ ผู้คน สร้างสรรค์ ขนมนม
เนย ถ้วยชาม แข็งแรง เด็ดขาด ตัดสิน ดึงดัน ชั่วดี ถิ่นห่าง

4. คำประสม คำมูล 2 คำมารวมกันเป็นคำใหม่ และคำใหม่นั้นมีเค้าความของคำเดิมที่นำมาวมกันเช่น น้ำพริปลาทุ ขนมนปัง
ไส้กรอก ไก่ย่าง ผ่าพันคอ เข้มอึกยา เลือกตั้ง เจาะข่าว โหมโรง ปากหวาน

ที่ต้องระวัง

คำประสมต้องเป็นคำใหม่(ไม่ใช่คำที่เรามาขยายกันนะ)

เช่น เทียนไข(เทียนชนิดหนึ่ง) = คำประสม , เทียนหัก ไม่ใช่คำประสม ; เตารีด เตาล้าน เป็น แต่ เตาก่า ไม่เป็น

5. คำสมาส คำบาลี+สันสกฤต 2 คำมารวมกัน (บาลีทั้งคู่ก็ได้ สันสกฤตทั้งคู่ก็ได้ คำบาลี+สันสกฤตก็ได้)

ที่ต้องระวังถ้าคำที่อามารวมกันเป็นคำภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาบาลี สันสกฤต ก็จะไม่ใช้คำสมาส

เช่น ราชวัง ทูณนิคม สรรพสินค้า คุณค่า พระเจ้า พลเมือง ที่ขีดเป็นคำไทย

คริสต์จักร เคมีภัณฑ์ ที่ขีดเป็นภาษาอังกฤษ ราชดำเนิน ที่ขีดเป็นคำเขมร

วิธีสังเกตคำสมาสอย่างง่าย คือคำสมาสจะอ่านเนื่องเสียงระหว่างคำ ก็คือเวลาอ่านตรงกลางจะออกเสียงสระด้วย เช่น ราช(ชะ)

การ อุบัติ(ติ)เหตุ ชาติ(ตุ)เจริญ แพทย์(ทะยะ)ศาสตร์ กุมาร(ระ)เวช กิจ(จะ)กรรม

จะมียกเว้นบ้างบางคำเช่น รสนิยม(รด-นิ-ยม)ไม่อ่านสะ ปรากฏการณ์ (ปรา-กต- กาน) เหตุการณ์ สุขศาลา

6. คำสนธิ คำสมาสประเภทที่เราเอาพยัญชนะตัวสุดท้ายของคำหน้าไปแทนที่"อ"ตัวแรกของคำหลัง เช่น

ชล+อาดัย = ชลาดัย ศิลป + อากร = ศิลปากร

วิธีการจะดูว่าคำไหนเป็นคำสมาสหรือสนธิ (หรือที่ในตำราเขาเรียนว่าสมาสชนิดสนธิ) คือแยกคำ 2 คำออกจากกัน

- ถ้าแยกออกเป็นคำได้เลย = คำสมาส

- ถ้าแยกแล้วต้องเติม"อ" ไปที่คำหลัง = คำสนธิ

เช่น ธรรมบท = ธรรม + บท > สมาสธรรมดา กุศลโอบาย = กุศล+อุบาย > สนธิ

ระวังการแยกคำต่อไปนี้

วิทยาเขต = วิทยา + เขต

สรรพสามิต = สรรพ+ สามิต

สรรพากร = สรรพ + อากร

วิทยากร = วิทยา+กร

ทิพากร = ทิพา+กร

ประชากร = ประชา + อากร

ทรัพย์ากร = ทรัพย์ + อากร

อนามัย = อน + อามัย

ตฤณมัย = ตฤณ + มัย

กาญจนามัย = กาญจนา + มัย

ความหมายและส่วนประกอบของประโยค

ความหมายและส่วนประกอบของประโยค

ความหมายของประโยค

ประโยค เกิดจากคำหลายๆคำ หรือวลีที่นำมาเรียงต่อกันอย่างเป็นระเบียบให้แต่ละคำมีความสัมพันธ์กัน มีใจความสมบูรณ์ แสดงให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เช่น สมัครไปโรงเรียน ตำรวจจับคนร้าย เป็นต้น

ส่วนประกอบของประโยค

ประโยคหนึ่ง ๆ จะต้องมีภาคประธานและภาคแสดงเป็นหลัก และอาจมีคำขยายส่วนต่าง ๆ ได้

1. ภาคประธาน

ภาคประธานในประโยค คือ คำหรือกลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นผู้กระทำ ผู้แสดงซึ่งเป็นส่วนสำคัญของประโยค ภาคประธานนี้อาจมีบทขยายซึ่งเป็นคำหรือกลุ่มคำมาประกอบ เพื่อให้มีใจความชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ภาคแสดง

ภาคแสดงในประโยค คือ คำหรือกลุ่มคำที่ประกอบไปด้วยบทกริยา บทกรรมและส่วนเติมเต็ม บทกรรมทำหน้าที่เป็นตัว

กระทำหรือตัวแสดงของประธาน ส่วนบทกรรมทำหน้าที่เป็นผู้ถูกกระทำ และส่วนเติมเต็มทำหน้าที่เสริมใจความของประโยคให้สมบูรณ์ คือทำหน้าที่คล้ายบทกรรม แต่ไม่ใช่กรรม เพราะมิได้ถูกกระทำ

ชนิดของประโยค

ชนิดของประโยค

ประโยคในภาษาไทยแบ่งเป็น 3 ชนิด ตามโครงสร้างการสื่อสารดังนี้

1. ประโยคความเดียว

ประโยคความเดียว คือ ประโยคที่มีข้อความหรือใจความเดียว ซึ่งเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เอกกรรณประโยค เป็นประโยคที่มีภาคประโยคเพียงบทเดียว และมีภาคแสดงหรือกริยาสำคัญเพียงบทเดียว หากภาคประธานและภาคแสดงเพิ่มบทขยายเข้าไป ประโยคความเดียนั้นก็จะกลายเป็นประโยคความเดียวที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

2. ประโยคความรวม

ประโยคความรวม คือ ประโยคที่รวมเอาโครงสร้างประโยคความเดียวตั้งแต่ 2 ประโยคขึ้นไปเข้าไว้ในประโยคเดียวกัน โดยมีคำเชื่อมหรือสันธานทำหน้าที่เชื่อมประโยคเหล่านั้นเข้าด้วยกัน ประโยคความรวมเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า อนนกรรณประโยค ประโยคความรวมแบ่งใจความออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

2.1 ประโยคที่มีความคล้อยตามกัน ประโยคความรวมชนิดนี้ประกอบด้วยประโยคเล็กตั้งแต่ 2 ประโยคขึ้นไป มีเนื้อความคล้อยตามกันในแง่ของความเป็นอยู่ เวลา และการกระทำ

ตัวอย่าง

- ทรัพย์ และ สินเป็นลูกชายของพ่อค้าร้านสรรพพาณิชย์
- ทั้ง ทรัพย์ และ สินเป็นนักเรียนโรงเรียนอาทรพิทยาคม
- ทรัพย์เรียนจบโรงเรียนมัธยม แล้ว ก็ไปเรียนต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษา
- พอ สินเรียนจบโรงเรียนมัธยม แล้ว ก็ มาช่วยพ่อค้าขาย

สันธานที่ใช้ใน 4 ประโยค ได้แก่ และ, ทั้ง – และ, แล้วก็, พอ – แล้วก็

หมายเหตุ : คำ “แล้ว” เป็นคำช่วยกริยา มิใช่สันธานโดยตรง

2.2 ประโยคที่มีความขัดแย้งกัน ประโยคความรวมชนิดนี้ ประกอบด้วยประโยคเล็ก 2 ประโยค มีเนื้อความที่แย้งกันหรือแตกต่างกันในการกระทำ หรือผลที่เกิดขึ้น

ตัวอย่าง

- พี่ตีฆ้อง แต่ น้องตีตะโพน • ฉันเตือนเขาแล้ว แต่ เขาไม่เชื่อ

2.3 ประโยคที่มีความให้เลือก ประโยคความรวมชนิดนี้ ประกอบด้วยประโยคเล็ก 2 ประโยคและกำหนดให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

ตัวอย่าง • ไปบอกนายกิจ หรือ นายก้องให้มานี้คนหนึ่ง • คุณชอบดนตรีไทย หรือ ดนตรีสากล

2.4 ประโยคที่มีความเป็นเหตุเป็นผลแก่กัน ประโยคความรวมชนิดนี้ประกอบด้วยประโยคเล็ก 2 ประโยค ประโยคแรกเป็นเหตุประโยคหลังเป็นผล

ตัวอย่าง

- เขามีความเพียรมาก เพราะฉะนั้น เขา จึง ประสบความสำเร็จ • คุณสุดาไม่อิจฉาใคร เธอ จึง มีความสุขเสมอ

ข้อสังเกต

- สันธานเป็นคำเชื่อมที่จำเป็นต้องมีประโยคความรวม และจะต้องใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อความในประโยค ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า สันธานเป็นเครื่องกำหนดหรือชี้บ่งว่าประโยคนั้นมีใจความแบบใด
- สันธานบางคำประกอบด้วยคำสองคำ หรือสามคำเรียงอยู่ห่างกัน เช่น ฉะนั้น – จึง, ทั้ง – และ, แต่ – ก็ สันธานชนิดนี้เรียกว่า “สันธานคาบ” มักจะมีคำอื่นมาคั่นกลางอยู่จึงต้องสังเกตให้ดี
- ประโยคเล็กที่เป็นประโยคความเดียวนั้น เมื่อแยกออกจากประโยคความรวมแล้ว ก็ยังสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจได้

3. ประโยคความซ้อน

ประโยคความซ้อน คือ ประโยคที่มีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว ประกอบด้วยประโยคความเดียวที่มีใจความสำคัญ เป็นประโยคหลัก (मुख्यประโยค) และมีประโยคความเดียวที่มีใจความเป็นส่วนขยายส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคหลัก เป็นประโยคย่อยซ้อนอยู่ในประโยคหลัก (อนุประโยค) โดยทำหน้าที่แต่งหรือประกอบประโยคหลัก ประโยคความซ้อนนี้เดิมเรียกว่า สังกรประโยค

อนุประโยคหรือประโยคย่อยมี 3 ชนิด ทำหน้าที่ต่างกัน ดังต่อไปนี้

3.1 ประโยคย่อยที่ทำหน้าที่แทนนาม (นามานุประโยค) อาจใช้เป็นบทประธานหรือบทกรรม หรือส่วนเติมเต็มก็ได้ ประโยคย่อยนี้เป็นประโยคความเดียวซ้อนอยู่ในประโยคหลักไม่ต้องอาศัยบทเชื่อมหรือคำเชื่อม ตัวอย่างประโยคความซ้อนที่เป็นประโยคย่อยทำหน้าที่แทนนาม

- คนทำดีย่อมได้รับผลดี

คน...ย่อมได้รับผลดี : ประโยคหลัก

คนทำดี : ประโยคย่อยทำหน้าที่เป็นบทประธาน

- ครูคุณนักเรียนไม่ทำการบ้าน

ครูคุณนักเรียน : ประโยคหลัก

นักเรียนไม่ทำการบ้าน : ประโยคย่อยทำหน้าที่เป็นบทกรรม

3.2 ประโยคย่อยที่ทำหน้าที่เป็นบทขยายประธานหรือบทขยายกรรมหรือบทขยายส่วนเติมเต็ม (คุณานุประโยค) แล้วแต่กรณี มีประพันธสรรพนาม (ที่ ซึ่ง อัน ผู้) เชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคย่อย

ตัวอย่างประโยคความซ้อนที่ประโยคย่อยทำหน้าที่เป็นบทขยาย

- คนที่ประพฤติดีย่อมมีความเจริญในชีวิต

ที่ประพฤติ ขยายประธาน คน

- คน...ย่อมมีความเจริญในชีวิต : ประโยคหลัก

- (คน) ประพฤติดี : ประโยคย่อย

- ฉันอาศัยบ้านซึ่งอยู่บนภูเขา

ซึ่งอยู่บนภูเขา ขยายกรรม บ้าน

- ฉันอาศัยบ้าน : ประโยคหลัก

- (บ้าน) อยู่บนภูเขา : ประโยคย่อย

3.3 ประโยคย่อยที่ทำหน้าที่เป็นบทขยายคำกริยา หรือบทขยายคำวิเศษณ์ในประโยคหลัก (วิเศษณานุประโยค)

มีคำเชื่อม (เช่น เมื่อ จน เพราะ ตาม ให้ ฯลฯ) ซึ่งเชื่อมระหว่างประโยคหลักกับประโยคย่อย

ตัวอย่างประโยคความซ้อนที่ประโยคย่อยทำหน้าที่เป็นบทกริยาหรือบทขยายวิเศษณ์

• เขาเรียนเก่งเพราะเขาตั้งใจเรียน

เขาเรียนเก่ง : ประโยคหลัก

(เขา) ตั้งใจเรียน : ประโยคย่อยขยายกริยา

• ครูรักศิษย์เหมือนแม่รักลูก

ครูรักศิษย์ : ประโยคหลัก

แม่รักลูก : ประโยคย่อย (ขยายส่วนเดิมเต็มของกริยาเหมือน)

หน้าที่ประโยค

หน้าที่ของประโยค

ประโยคต่างๆ ที่ใช้ในการสื่อสารย่อมแสดงถึงเจตนาของผู้ส่งสาร เช่น บอกกล่าว เสนอแนะ อธิบาย ชักถาม ขอร้อง วิงวอน สั่งห้าม เป็นต้น หากจะแบ่งประโยคตามหน้าที่หรือลักษณะที่ใช้ในการสื่อสาร

หน้าที่ประโยคสามารถแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. บอกเล่าหรือแจ้งให้ทราบ

เป็นประโยคที่มีเนื้อความบอกเล่าบ่งชี้ให้เห็นว่า ประชานทำกริยา อะไร ที่ไหน อย่างไร และเมื่อไหร่ เช่น

- ฉันไปพบเขามาแล้ว - เขาเป็นนักฟุตบอลทีมชาติ

2. ปฏิเสธ

เป็นประโยคมีเนื้อความปฏิเสธ จะมีคำว่า ไม่ ไม่ได้ ห้ามได้ มิใช่ ไรว่า ประกอบอยู่ด้วยเช่น

- เรา ไม่ได้ ส่งข่าวถึงกันนานแล้ว - นั่น มิใช่ ความผิดของเธอ

3. ถามให้ตอบ

เป็นประโยคมีเนื้อความเป็นคำถาม จะมีคำว่า หรือ ไหม หรือไม่ ทำไม เมื่อไร ใคร อะไร ที่ไหน อย่างไร อยู่หน้าประโยคหรือท้ายประโยค เช่น

- เมื่อคืนคุณไป ที่ไหน มา - เธอเห็นปากกาของฉัน ไหม

4. บังคับ ขอร้อง และชักชวน

เป็นประโยคที่มีเนื้อความเชิงบังคับ ขอร้อง และชักชวน โดยมีคำอนุภาค หรือ คำเสริมบอกเนื้อความของประโยค เช่น

- ห้าม เดินลัดสนาม - กรุณา พุดเบา

สรุป

การเรียบเรียงถ้อยคำเป็นประโยคความเดียว ประโยคความรวม และประโยคความซ้อน สามารถขยายให้เป็นประโยคยาวขึ้นได้ด้วยการใช้คำ กลุ่มคำ หรือประโยค เป็นส่วนขยาย ยิ่งประโยคมีส่วนขยายหรือองค์ประกอบมากส่วนเพียงใด ก็จะทำให้การสื่อสารเกิดความเข้าใจต่อกันมากขึ้นเพียงนั้น ข้อสำคัญ คือ ต้องเข้าใจรูปแบบประโยค การใช้คำเชื่อมและคำขยาย ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเจตนาในการส่งสารด้วย ผู้มีทักษะในการเรียบเรียงประโยคสามารถพัฒนาไปสู่การเขียน เล่า บอกเรื่องราวที่ยืดยาวได้ตามเจตนาของการสื่อสาร ดังนั้นผู้ใช้ภาษาจึงต้องศึกษาและทำความเข้าใจโครงสร้างประโยค และวิธีการสร้างประโยค ให้แจ่มแจ้งชัดเจนก่อนจะทำให้การสื่อสารเกิดประสิทธิผล และสามารถใช้ภาษาสื่อสารให้เกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

สระ, พยัญชนะ, วรรณยุกต์

อักขระวิธี ได้แก่ อักขร แปลว่า ตัวหนังสือ

ลักษณะอักษร

เสียงในภาษาไทย มีอยู่ 3 อย่าง คือ

1. เสียงแท้ ได้แก่ สระ
2. เสียงแปร ได้แก่ พยัญชนะ
3. เสียงคนตรี ได้แก่ วรรณยุกต์

สระ

สระในภาษาไทย ประกอบด้วยรูปสระ 21 รูป และเสียงสระ 32 เสียง

พยัญชนะ

รูปพยัญชนะ มี 44 ตัว คือ

1. อักษรสูง มี 11 ตัว คือ ข ฃ ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห
2. อักษรกลาง มี 9 ตัว ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ
3. อักษรต่ำ มี 24 ตัว คือ

3.1 อักษรคู่ คืออักษรต่ำที่เป็นคู่กับอักษรสูง มี 14 ตัว คือ ค ฅ ฌ ฎ ฏ ฑ ณ ด ถ ธ น ป ผ พ ภ ม

3.2 อักษรเดี่ยว คืออักษรต่ำที่ไม่มีอักษรสูงเป็นคู่กัน มี 10 ตัว คือ ง ญ ฅ ฆ ง จ ฉ ช ซ ฌ ญ

วรรณยุกต์

วรรณยุกต์ มี 4 รูป ได้แก่

1. ไม้เอก
2. ไม้โท
3. ไม้ตรี
4. ไม้จัตวา

เสียงวรรณยุกต์ที่ใช้อยู่ในภาษาไทย มี 5 เสียง

1. เสียงสามัญ คือเสียงกลาง ๆ เช่น กา มา ทา เป็น ชน
2. เสียงเอก ก่า ข่า ป่า ดึก จมูก ตก หมด
3. เสียงโท เช่น ก้า ค้า ลาก พราก กลิ้ง สร้าง
4. เสียงตรี เช่น ก๊า ค้ำ ม้า ช้าง โน้ต มด
5. เสียงจัตวา เช่น ก๋า ขา หมา หลิว สวย หาม ปิว จิว

ระดับของภาษา

ระดับของภาษา

ระดับภาษาแบ่งออกเป็น ๒ แบบ คือ ภาษาแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

๑ ภาษาแบบเป็นทางการ ภาษาแบบนี้ใช้ในโอกาสสำคัญๆ ทั้งที่เป็นพิธีการ เช่น ในงานราชพิธีและในโอกาสสำคัญที่เป็นทางการ เช่น การกล่าวเปิดการประชุมต่างๆ การกล่าวคำปราศรัย และการประกาศ เป็นต้น ภาษาแบบเป็นทางการอาจจัดเป็น ๒ ระดับคือ ภาษาระดับพิธีการ และภาษาระดับมาตรฐานราชการหรือภาษาระดับทางการ

๑.๑ ภาษาระดับพิธีการ มีลักษณะเป็นภาษาที่สมบูรณ์แบบและมีรูปประโยคความซ้อนให้ความหมายขบคายค่อนข้างมาก ถ้อยคำที่ใช้ก็เป็นภาษาระดับสูง จึงงดงามไพเราะและประณีต ผู้ใช้ภาษาระดับนี้จะต้องระมัดระวังอย่างยิ่ง นอกจากใช้ในโอกาสสำคัญ เช่น ในงานพระราชพิธีแล้ว ภาษาระดับพิธีการยังใช้ในวรรณกรรมชั้นสูงอีกด้วย ดังตัวอย่างจากคำประกาศในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระเจ้าอยู่หัวพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

"ขอพระบรมเชษานุภาพมหิมาแห่งสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช จงคุ้มครองประเทศชาติและประชาชนชาวไทยให้ผ่านพ้น
สรรพอุปัทวภัยพิบัติทั้งปวง อริราชศัตรูภายนอกอย่าล่วงเข้าทำอันตรายได้ ศัตรูหมู่พาลภายในให้วอดวายพ่ายแพ้ภัยตัว บันดาล
ความสุขความมั่นคงให้บังเกิดทั่วภูมิภาค บันดาลความร่มเย็น
แก่เอกราชชนครบคามเขตขอบขัณฑสีมา"

(ถาวาส บุนนาค, "ราชาธิสตุติ." ในวรรณลักษณะวิจารณ์เล่ม ๒ หน้า ๑๕๕.)

๑.๒ ภาษาระดับมาตรฐานราชการ แม้ภาษาระดับนี้จะไม่ถึงการเท่าภาษาระดับพิธีการ แต่ก็ยังเป็นภาษาระดับสูงที่มี
ลักษณะสมบูรณ์แบบและถูกต้องหลักไวยากรณ์ มีความชัดเจน สละสลวย สุภาพ ผู้ใช้ภาษาจึงต้องใช้รายละเอียดประณีตและ
ระมัดระวัง ต้องมีการร่าง แก้ไข และเรียบเรียงไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ในโอกาสสำคัญที่เป็นทางการในการกล่าวคำปราศรัย การ
กล่าวเปิดการประชุม การกล่าวคำประกาศเกียรติคุณ นอกจากนี้ยังใช้ในการเขียนผลงานวิชาการ เรียงความ บทความวิชาการ
หนังสือราชการ และคำนำหนังสือต่างๆ เป็นต้น

ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างภาษาระดับมาตรฐานราชการในบทความวิชาการ

"บทละครไทยเป็นอีกรูปเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของวรรณกรรมไทย บทละครของไทยเป็นวรรณกรรมที่ประพันธ์ขึ้นทั้งเพื่ออ่าน
และเพื่อแสดง รูปแบบที่นิยมกันมาแต่เดิมคือบทละครรำ ต่อมา มีการปรับปรุงละครรำให้ทันสมัยขึ้นตามความนิยมแบบ
ตะวันตก จึงมีรูปแบบใหม่เกิดขึ้น ได้แก่ ละครดึกดำบรรพ์ ละครพันทาง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการรับรูปแบบละครจาก
ตะวันตกมาดัดแปลงให้เข้ากับสังคมไทยและวัฒนธรรมไทย ทำให้การละครไทยพัฒนาขึ้น โดยมีกระ
บวนการแสดงที่แตกต่างไปจากละครไทยที่มีอยู่ มาเป็นละครร้อง ละครพูด และละครสังคีต"

(กันยรัตน์ สมิตะพันธุ์, "การพัฒนาตัวละครในบทละครพระราชานิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว." ในบท
ความ วิชาการ ๒๐ ปี ภาควิชาภาษาไทย, หน้า ๑๕๘.)

๒ ภาษาแบบไม่เป็นทางการ เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกันโดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน สามารถจัดเป็น ๓ ระดับ

คือภาษาถิ่นทางการ ภาษาระดับกึ่งทางการ ภาษาระดับสนทนา และภาษาถิ่นเองหรือภาษาปาก

๒.๑ ภาษาระดับกึ่งทางการ มีลักษณะที่ยังคงความสุภาพอยู่ แต่ผู้ใช้ภาษาก็ไม่ระมัดระวังมากเท่า
การใช้ภาษาเป็นทางการ เพราะอาจใช้รูปประโยคต่างๆ ไม่ซับซ้อน ถ้อยคำที่ใช้เป็นระดับสามัญ บางครั้งมีภาษาระดับสนทนา
เข้ามาปะปนด้วย ภาษาระดับกึ่งทางการในการติดต่อธุรกิจการงาน หรือใช้สื่อสารกับบุคคลที่ไม่สนิทสนมคุ้นเคยกัน และใช้
ในการเขียนเรื่องให้ผู้เขียนต้องให้อารมณ์นึกเหมือนกำลังฟังผู้เขียนเล่าเรื่องหรือเสนอความคิดเห็น
อย่างไม่เคร่งเครียด เช่น การเขียนสารคดีท่องเที่ยวบทความแสดงความคิดเห็น หรือการเล่าเรื่องต่างๆ เช่น
ชีวประวัติ เป็นต้น

ตัวอย่างภาษาระดับกึ่งทางการในบทความแสดงความคิดเห็น

"ฉะนั้นในช่วงเรียนอยู่ในระดับมัธยม ผู้ที่มีความขยันมุ่งมั่นจะเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้จะไม่สนใจสิ่งแวดลอม
รอบกายทั้งสิ้น ยกเว้นสิ่งที่เขาคิดว่าจะสามารถทำให้เขาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ชีวิตนักเรียนมัธยมจึงมีแต่คิ
วและคิว ก็พาดันไม่เล่น กิจกรรมฉันไม่มีเวลาทำ และยิ่งห้องสมุดฉันไม่ทราบว่าจะเข้าไปทำไม เพราะเวลาทั้งหมดจะต้องใช้
ท่องตำราอย่างเดียว แล้วก็มักจะประสบความสำเร็จตามที่คิดเสียด้วย
คือสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้"

(เปล่งศรี อิงคนินันท์, "ต้องขอให้อาจารย์ช่วย", ก้าวไกล ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔, หน้า ๒๗.)

๒.๒ ภาษาระดับสนทนา มีลักษณะของภาษาพูดที่เป็นกลางๆ สำหรับใช้ในการสนทนากันในชีวิตประจำวัน ระหว่างผู้ส่งสารที่รู้จักคุ้นเคยกัน นอกจากนั้นยังใช้ในการเจรจาซื้อขายทั่วไป รวมทั้งในการประชุมที่ไม่เป็นทางการ มีลักษณะรูปประโยคไม่ซับซ้อน ถ้อยคำที่ใช้อยู่ในระดับคำที่มีคำสแลง คำตัด คำย่อปะปนอยู่ แต่ตามปกติจะไม่ใช้คำหยาบ ภาษาระดับสนทนาใช้ในการเขียนนวนิยาย บทความบทความบันเทิงสารคดีบางเรื่อง และรายงานข่าว เป็นต้น ตัวอย่างภาษาระดับสนทนาในข่าว

"จากกรณีที่หลวงพ่อดูณ ปรีสุทโธ เกจิสังแห่งวัดบ้านไร่ ต.กุดพิมาน อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมาได้อาพาธลงอย่างกะทันหัน มีอาการอ่อนเพลียอย่างหนักเนื่องจากต้องตรากตรำทำพิธีปลุกเสกวัตถุมงคลและเคาะหัวให้กับบรรดาศิษยานุศิษย์จนไม่มีเวลาพักผ่อน เกิดอาการหน้ามืดจนกระทั่งลูกศิษย์ต้องหามส่งโรงพยาบาลมหาราช นายแพทย์เจ้าของไข้ได้ตรวจร่างกายแล้วแจ้งให้ทราบว่าเป็นไข้หวัด"

(เดลินิวส์, ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๕.)

๒.๓ ภาษาระดับกันเองหรือภาษาปาก เป็นภาษาที่ใช้สนทนากับผู้ที่สนิทสนมคุ้นเคยกันมากๆ เช่น ในหมู่เพื่อนฝูงหรือในครอบครัว อดจะใช้พูดกันในสถานที่ที่เป็นส่วนตัว ในโอกาสที่ต้องการความสนุกสนานรื่นเริง หรือในการทะเลาะด่าทอต่อกัน ลักษณะของภาษาระดับกันเองหรือภาษาปากนี้มีคำตัด คำสแลง คำคำคำหยาบ ปะปนอยู่มาก ตามปกติจึงไม่ใช้ในการเขียนทั่วไป นอกจากในงานเขียนบางประเภท เช่น นวนิยายหรือเรื่องสั้น บทละคร ข่าวกีฬา เป็นต้น

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับกันเองหรือภาษาปากในนวนิยาย

"มึงจะไปไหน ไอ้มัน...กูสั่งให้ปล่อยมันไว้อย่างนั้น ไม่ต้องสนใจ กูอยากนั่งดูมัน มองมันตายช้าๆ เลือดไหลออกจนหมดตัว และหยุดหายใจในที่สุด ถึงจะสมกับความแค้นของกู"

("จรรยา", "นางละคร" สกุลไทย ปีที่ ๔๒ ฉบับที่ ๒๑๖๒, หน้า ๑๐๗.)

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับกันเองหรือภาษาปากในข่าวกีฬา

"บ๊ิกจา"เตรียมเดินเครื่องวางงานกีฬาเยาวชน จะเสนอตัวเป็นคณะกรรมการวุฒิสภาการกีฬาตั้งบนทุนซีเกมส์, เอเชียเกมส์ หรือร่วมกับความเป็นเจ้าเหรียญทอง ส่วนสมาคมตะกร้อรับว่าแตกเป็นเสี่ยง ให้พิสูจน์กันในตะกร้อชิงส์คัพหนที่ ๑๒ ใครผลงานดีได้พิจารณาทำทีมชาติ

(เดลินิวส์, ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๕.)

ราชาศัพท์

ราชาศัพท์

ราชาศัพท์ หมายถึง ถ้อยคำจำพวกหนึ่งที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากคำพูดในภาษาธรรมดา เป็นคำที่ใช้สำหรับพระราชและเจ้านาย เช่น คำว่า พระเนตร พระกรรม พระบาท พระหัตถ์ ทรง เสวย

อันที่จริง ราชาศัพท์ มิได้หมายถึงถ้อยคำที่ใช้กับพระราชเท่านั้น หากแต่หมายถึงถ้อยคำที่ใช้พูดถึงบุคคล เรื่องราวและสิ่งทั้งปวงที่กล่าวหรือเขียนอย่างถูกหลักเกณฑ์ เป็นคำสุภาพไม่หยาบกระด้างน่ารังเกียจ สมควรจะกราบบังคมทูลพระกรุณาหรือใช้เป็นภาษาทางการ เป็นภาษาแบบแผน เช่น ใ้ว่า เจ้านายตรัส คนพูด นกร้อง สุนัขเห่า ราชาศัพท์โดยความหมายอย่างกว้าง จึงหมายถึงถ้อยคำภาษาที่สุภาพถูกแบบแผน สำหรับใช้กับบุคคลทุกประเภท ตลอดจนเทพยดา อมนุษย์ แม้กระทั่งสัตว์จุบาททวิบาท และสรรพสิ่งเรื่องราวทั้งปวง

ราชาศัพท์มีหลักเกณฑ์เป็นระบบเหมาะกับยุคสมัยและบริบททางสังคม สอดคล้องกับธรรมชาติของภาษา เป็นที่

นิยมยอมรับร่วมกัน ราชศัพท์ที่ประกอบด้วยคำศัพท์และสำนวนที่มีความหมายกระชับ เหมาะสม ถูกต้องตามหลักภาษาไทย และมีความไพเราะน่าฟัง สื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นการใช้ราชศัพท์ นอกจากจะเป็นการรักษาแบบแผนทางภาษาที่ดีงามไว้แล้ว ยังเป็นการแสดงออกถึงความเคารพที่บุคคลพึงมีต่อบุคคลอื่นที่ควรเคารพ

สรุปได้ว่า ราชศัพท์มีความสำคัญทั้งทางสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งสุนทรียลักษณ์เชิงภาษาอีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

กลบท

กลบท

คือร้อยกรองที่แต่งพิเศษจากปกติ ด้วยTrickของคนแต่งแต่ละคน ลองมาดูกลบทบางอัน

อันแรกก็เป็นคำสุดท้ายของวรรคแรกเป็นคำแรกของวรรคต่อมาไปเรื่อย ๆ

อันที่สอง ให้เสียงพยัญชนะต้นของ 1 2 3 ไปสัมผัสกับ 4 5 6 แล้วคำที่ 3 กับ 4 ต้องสัมผัสสระกันด้วย

"กบเดินต่อยหอย"

อีกแบบ คำรองสุดท้ายวรรคแรกมาขึ้นต้นเป็นคำแรกของวรรคต่อมา"นาคริพันธ์"

ฉันทลักษณ์

กลอนแปด แต่ละวรรคจะมี 8 คำ

กาพย์ยานี 11 วรรคแรกมี 5 วรรคสอง มี 6

กาพย์ฉบัง 16 วรรคแรกมี 6 วรรคสอง มี 4 วรรคสาม มี 6

กาพย์สุรางคนางค์ 28 มี 7 วรรค วรรคละ 4 คำ

ฉันท คือ ร้อยกรองที่บังคับเสียงหนัก-เบา คือ ครุ-ลหุ ด้วย

อินทวิเชียรฉันท 11 คล้ายกับกาพย์ยานี 11 คือวรรคแรกมี 5 วรรค 2 มี 6 แต่บังคับเสียง ครุ ลหุ

- ั - ั - ุ - ั - ั - ุ - ุ - ั - ุ - ั - ั

วิธีจำ อินทวิเชียรฉันท ยังคล้ายเสียงเขาที่ตำแหน่ง 3 6 7 9 ที่เหลือเป็นคำลหุหนักหมด

วสันตฉันทฉันท 14 คล้ายกับอินทวิเชียรฉันท เพียงแต่เพิ่มเสียงเขา 3 เสียงติดกันเข้าไปก่อนคำสุดท้ายวรรคแรก

- ั - ั - ุ - ั - ุ - ุ - ุ - ั - ุ - ุ - ั - ุ - ั - ั

ที่เหลือเหมือนกับอินทวิเชียรฉันท 11 เลย

โคลง

โคลง

เป็นร้อยกรองที่บังคับเรื่องรูปวรรณยุกต์ คือจะมีบางตำแหน่งในโคลงที่เขาบังคับให้มีรูปไม้เอก เขาเรียกว่าคำเอก และบาง

ตำแหน่ง เขาก็บังคับให้มีรูปโท เรียกว่า คำโท

เวลาแต่ง

1. ตรงคำโทถ้าหากคำที่มีไม้โทปกติไม่ได้ ก็หากคำที่เขียนด้วยไม้โทก็แล้วกัน ถึงจะสะกดผิดไม่เป็นไรของแครงรูปไม้โท เช่น เล่น จะเป็นหล่นก็ได้นะ(โทโทษคือคำที่เขียนด้วยไม้โทแต่สะกดผิดนั่นเอง)

2. ตรงคำเอกก็เหมือนกัน

มีข้อพิเศษเฉพาะคำเอก ถ้าหากคำเอกมาแทนไม่ได้ก็หากคำตายมาแทนก็แล้วกัน

คำตายคือ

1. มีรูปตัวสะกด กก กบ กด ก บ ด (กบถูกต้องตาย)

2. ไม่มีตัวสะกดแต่ผสมสระสั้น(อายุสั้นก็ตายเร็ว)

ประเภทของโคลง

ไม่ว่าจะเป็นโคลงอะไรก็มีวรรคละ 5 คำ

***แล้วก็จำอีกนิดว่าวรรคสุดท้ายของโคลงถ้ามี 2 คำ เรียกว่าโคลงคั่น ถ้ามี 4 คำ เรียกว่าโคลงสุภาพ เพราะฉะนั้น

-โคลง 4 สุภาพ

มีวรรคละ 5 คำ 4 วรรค วรรคสุดท้ายมี 4 คำ

-โคลง 3 คั่น

มีวรรคละ 5 คำ 3 วรรค วรรคสุดท้ายมี 2 คำ

เน้น โคลงสี่สุภาพ

เสียงลือเสียงเล่าอ้าง.....

คำเอกโทคู่แรกสลับกัน ได้ตรงบรรทัดที่ 1

สุภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย

สุภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย

สุภาษิต หมายถึง คำที่พูดออกมา ไม่ว่าจะเป็นการสอน สำนวนโวหาร หรือคำพังเพย แต่มีเนื้อความหรือความหมายที่ดี เป็นคำตักเตือนสั่งสอน และสะกิดใจให้ระลึกถึงอยู่เสมอ คนไทยเรามักหยิบยกคำสุภาษิตมาเป็นตัวอย่างในการอบรมสั่งสอน ลูกหลาน หรือผู้ที่มีอายุน้อยกว่าหรือบางครั้งใช้แสดงเปรียบเทียบประกอบการสนทนา สุภาษิตไทยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. คำสุภาษิตประเภทที่พูด อ่าน หรือ เข้าใจเนื้อความได้ทันที โดยไม่ต้องแปลความหมาย
2. คำสุภาษิตประเภทที่พูด อ่าน หรือ ฟังแล้วยังไม่เข้าใจเนื้อความนั้นในทันทีต้องนึกตรึกตรองต้องแปลความตีความหมายเสียก่อนจึงจะทราบเนื้อแท้ของความเหล่านั้น คำพังเพย

คำพังเพย หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้นมาเป็นความหมายกลาง ๆ คือ ไม่เน้นการสั่งสอน แต่ก็แฝงคติเตือนใจหรือ ข้อคิดสะกิดใจให้นำไปปฏิบัติได้ และ เนื้อหาของใจความนั้นก็ไม่ว่าจำเป็นที่จะต้องเป็นความดี หรือ ความจริงแท้แน่นอน

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านานมีความหมายไม่ตรงตามตัว หรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่

มาตราตัวสะกด

มาตราตัวสะกดมีทั้งที่ใช้ตัวสะกดตรงแม่ และมาตราตัวสะกดที่ไม่ตรงแม่ การเรียนรู้มาตราตัวสะกดต่างๆ ทำให้เขียนและอ่านคำได้ถูกต้อง

มาตราตัวสะกด คือ พยางค์ที่ผสมอยู่ข้างหลังคำหรือพยางค์ในแม่ ก กา ทำให้แม่ ก กา มีตัวสะกด เช่น มี เมื่อประสมกับ ค กลายเป็น มีค เป็นต้น

มาตรา ก กา หรือแม่ ก กา คือ คำหรือพยางค์ที่ไม่มีตัวสะกด เช่น มา เสือ ตัว มือ เสีย คำ ฯลฯ ส่วนมาตราตัวสะกดมีทั้งหมด ๘ แม่ คือ กก กด กบ กม เกย เกอว กง กน แบ่งได้ดังนี้

๑. มาตราตัวสะกดตรงแม่ ใช้ตัวสะกดตัวเดียว มี ๔ มาตรา คือ

แม่กง ใช้ ง สะกด เช่น หาง ปลิง สอง งง แรง ฯลฯ

แม่กม ใช้ ม สะกด เช่น ลม แด้ม โสม มุม งอม สนาม ฯลฯ

แม่เกย ใช้ ย สะกด เช่น สาย ลอย โปรย เฉย ปุย ฯลฯ

แม่เกอว ใช้ ว สะกด เช่น หัว กาว เบี้ยว เปลว ฯลฯ

๒. มาตราตัวสะกดไม่ตรงแม่ มีตัวสะกดหลายตัวในมาตราเดียวกัน เพราะออกเสียงเหมือนตัวสะกดเดียวกัน มี ๔ มาตรา คือ

แม่กน ใช้ น ญ ณ ร ล พ สะกด เช่น นาน วิญญาณ วานร กาลเวลา พระกาฬ ฯลฯ

แม่กก ใช้ ก ข ค ฉ สะกด เช่น ปัก เลข วิหค เมฆ ฯลฯ

แม่กค ใช้ ค จ ช ซ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ธ ศ ษ ส สะกด เช่น แผลด ตรวจ ก๊าซ บงกช กฎหมาย ปราบฏ อัฐิ ครุฑ วัฒนา เปรด ไอศถ บาท โกรธ กระจาย รส เลิศ ฯลฯ

แม่กบ ใช้ บ ป ภ พ ฟ สะกด เช่น กลับ บาบ ลาก นพรัตน์ กราฟ ฯลฯ

มาตราตัวสะกดในภาษาไทย

แม่ ก กา

แม่ เกย

แม่ กด

แม่ กง

แม่ เกอว

แม่ กน

แม่ กม

แม่ กก

แม่ กบ

แม่ ก กา

คำในแม่ ก กา เป็นคำที่ไม่มีพยางค์เป็นตัวสะกด ท้ายคำ หรือ ท้ายพยางค์ อ่านออกเสียงสระโดยไม่มีเสียงพยางค์ ตัวอย่างคำที่มีตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ ก กา

กตिका โกลี คร่ำคร่า เคอะ เงอะงะ เณ โกวัวเว้ ซาฟิยะห์ น้ำบูดู ปราณี่ ไม่เข้ายา โยทะกา เรือกอและ เล้า โสภา หล้าคา อาษา

แม่ กง

พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กง คือ อ่านอย่างเสียง ง

ตัวอย่างคำที่มีตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กง

กองกลาง โขมง คล้องจอง กุปอง จ้องหนอง ฉิ่ง ตะราง ตู้งตั้ง ประลอง พิธีรดอง มะเส็ง แมงดา รำพึง สรงน้ำ สำเนียง แสง

แม่ กม

พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กม คือ อ่านออกเสียง ม

ตัวอย่างคำที่มีตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กม

กระหม่อม คำราม จริยธรรม ชมรม ถล่ม ทะนุถนอม ทิม ทุ่ม บรรทม บังคม เปรมปรีดิ์ พฤติกรรม ภิรมย์ เขม หยาม อาศรม

แม่ เกย

พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ เกย คือ อ่านออกเสียง ย

ตัวอย่างคำที่มีตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ เกย

กระจ้อยร้อย ข่าย ชีวาลัย ทอย นโยบาย เนย เนื้อทราย เปรียบเปรย พระทัย โภยภัย ภูวนาย เสวย มโนมัย วินัย สาหร่าย
อาชาไนย

แม่ เกว

พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ เกว คือ อ่านออกเสียง ว

ตัวอย่างคำที่มีตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ เกว

กริ้ว ก้วยเตี้ยว ข้าวข่า ข่าวลือ จิว เจื้อยแจ้ว ดาวฤกษ์ ต้นจิว ท้าวไท ทาวน์เฮ้าส์ ประเดี้ยว ชั่ว เลิกคิ้ว หิวข้าว เหว อ่าว

แม่ กก

พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กก คือ อ่านออกเสียง ก

ตัวอย่างคำที่มีตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กก

โขยกเขยก จ็อกแจ็ก จักตอก ซาดก ดอกบุก ทาก นกเงือก ปักยา แฝก พักตร์ มรดก ไม้กระบอก วิตก สามาชิก หนุ้าแพรก
เอกลักษณ์

แม่ กค

พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กค คือ อ่านออกเสียง ค

ตัวอย่างคำที่มีตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กค

กระจาด กะพั๊ดรัด ขนาดข่อม ดอกพุด นัคดา แน่นขนัด เพนียด แรด ลานวัด สลัด สะพัด หุคหวิด หนูฝาด อดออม อดสู
เอรีคอร้อย

แม่ กน

พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่กน คือ อ่านออกเสียง น

ตัวอย่างคำที่มีตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กน

กระตือรือร้น กันแสง ขมิขมัน ขึ้นแท่น คำประพันธ์ จินดา ชันษา ชุลมุน คูหมื่น ต้นหว้า โตะจิ้น พระชนนี

แม่ กบ

พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่กบ คือ อ่านออกเสียง บ

ตัวอย่างคำที่มีตัวสะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กบ

คาบ คบ ทะเลสาบ น้ำมันดิบ ประทับ ผลกระทบ พลัปลา รสแซบ ระเบียบ ธิบริ ลบลู่ วัตถุประสงค์ เว็บไซต์ สายลับ สู้รบ
ตา หับ